

F7

VER

E 1980-216

BMS001000711
E1980-216
Griize Literatuur

VERSLAG VAN DE KULTURELE UITWISSELINGSDAG

ZEELAND
OOST-VLAANDEREN

15 november 1979

Terneuzen

VOORWOORD

De provinciebesturen van Zeeland en Oost-Vlaanderen hebben in 1979 het initiatief genomen de kulturele uitwisseling tussen beide provincies op een systematische wijze vorm te geven. Daarbij is het de bedoeling een en ander op korte termijn uit te breiden tot de grensprovincie West-Vlaanderen.

118.1
113

Tot de uitgangspunten van het initiatief behoort verder de participatie van de bevolking en de kleinschaligheid van de uitwisselingsactiviteiten. Dat houdt in dat de nadruk wordt gelegd op activiteiten in het grensgebied: Zeeuws-Vlaanderen, Land van Waas en Meetjesland.

Vanuit bovenstaande optiek is de start van de uitwisseling gegeven met een studiedag in Terneuzen op 15 november 1979. De bedoeling van deze dag was drieërlei.

Eerst en vooral werd de opzet van de uitwisseling ter discussie gesteld. Daarnaast bestond de gelegenheid initiatieven naar voren te brengen en voorstellen te ontwikkelen om tot concrete uitwisselingsactiviteiten te komen. Tenslotte konden de aanwezige vertegenwoordigers van de gemeentebesturen en het partikulier initiatief, alsmede de werkers uit het veld kontakten met elkaar leggen en concrete afspraken maken.

Het verheugt ons dat een zo groot aantal belangstellenden (ca. 200 personen) aan de studiedag heeft deelgenomen. De discussies hebben een aantal waardevolle suggesties en aanbevelingen opgeleverd. Met het uitwerken hiervan is reeds een begin gemaakt.

Gaarne bieden wij u het verslag van de kulturele uitwisselingsdag aan.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN
ZEELAND

BESTENDIGE DEPUTATIE VAN
OOST-VLAANDEREN

1. Verloop van de uitwisselingsdag.

De kulturele uitwisselingsdag Zeeland-Oost-Vlaanderen, gehouden in het Zuidlandtheater te Terneuzen op 15 november 1979, werd voorgezeten door de heer mr. J.P. Boersma, lid van gedeputeerde staten van Zeeland.

De deelnemers werden verwelkomd door de heer dr. C. Boertien, Commissaris der Koningin in Zeeland, en de heer drs. R.C.E. Barbé, loco-burgemeester van Terneuzen.

De heer Boertien wees op het belang van de kulturele uitwisseling.

Naar zijn mening zou ook op andere terreinen meer samenwerking moeten plaatsvinden. De kleinschaligheid van de initiatieven moet daarbij de nadruk krijgen. De lokale besturen hebben een belangrijke taak bij het tot stand brengen en intensiveren van de samenwerking. Een actieve deelname van de bevolking is daarbij noodzakelijk.

De heer Barbé was verheugd dat de kulturele uitwisselingsdag in het Zuidlandteater kon worden gehouden. Hier vinden vele kulturele activiteiten plaats; het teater heeft een duidelijke uitstralingsfunctie in Zeeuws-Vlaanderen. Bij de opening van de schouwburg - nu tien jaar geleden - werd een balletvoorstelling gegeven. Met voldoening stelde hij vast dat de uitwisselingsdag tussen beide provincies wordt besloten met een uitvoering van het Ballet van Vlaanderen.

Vervolgens hield de heer J.E. Wouters, kontakt-ambtenaar van de Euregio Maas-Rijn een inleiding over de uitwisselingsproblematiek, waarvan de essentie in het verslag is opgenomen.

Nadat de deelnemers in groepen hadden gediskussieerd, vond een forumdiskussie plaats onder leiding van de heer drs. M.C. Verburg. Verder maakten de heren J.E. Wouters en M. Cantrijn van het forum deel uit.

Het verslag bevat een syntese van de groeps- en forumdiskussie. De afzonderlijke konklusies van de groepen zijn eveneens opgenomen.

De heer E. De Cuyper, bestendig afgevaardigde van Oost-Vlaanderen, besloot namens beide organiserende provinciebesturen de studiemiddag. Hij wees onder meer op het belang van een praktische en gedecentraliseerde aanpak van de uitwisselingsinitiatieven. Hij pleitte voor een sterkere inbreng vanwege de zeven provincies in het Benelux-middengebied op het gebied van de uitwisseling. Het initiatief van Nederlands- en Belgisch-Limburg verdient in dit perspectief navolging, alsmede ondersteuning door beide rijksoverheden. De provinciebesturen hebben besloten West-Vlaanderen te betrekken in het overleg.

Zij hebben nu de principes van een duurzame uitwisseling voorgelegd. De daadwerkelijke invulling en vormgeving moet door de gemeenten, de partikuliere organisaties en de bevolking gebeuren. Op deze wijze kan een reële bijdrage vanuit de basis geleverd worden aan de Europese integratie.

De heer De Cuyper bedankte tenslotte alle personen en instanties die hebben meegewerkt aan het organiseren van de kulturele uitwisselingsdag.

Na afloop van het studiegedeelte bood het gemeentebestuur van Terneuzen de deelnemers en organisatoren een verfrissing aan. In een gezellig informele sfeer werd daarna een eenvoudige maaltijd gebruikt.

De dag werd afgesloten met een kulturele manifestatie, namelijk een uitvoering van het Ballet van Vlaanderen.

Behalve de deelnemers aan de studiedag genoten ook andere belangstellenden van de manifestatie.

Omwille van de duidelijkheid wordt het programma van de uitwisselingsdag hieronder afgedrukt.

PROGRAMMA

Stuudiemiddag Kulturele Uitwisseling Zeeland - Oost-Vlaanderen.

- 14.15 uur Ontvangst
- 14.30 uur Opening door de heer mr. J.P. Boersma, lid van
gedeputeerde staten van Zeeland, voorzitter
- Verwelkoming door de heer dr. C. Boertien,
Commissaris der Koningin in Zeeland en door
de heer drs. R.C.E. Barbé, loco-burgemeester
van Terneuzen
- 14.45 uur Inleiding door de heer J.E. Wouters te Maastricht,
kontakt-ambtenaar van de Euregio Maas-Rijn
(waaronder de beide Limburgen)
- 15.15 uur Bespreking in diskussiegroepen
- 16.15 uur Forumgesprek, onder leiding van de heer drs.
M.C. Verburg, lid van de Raad van State. Uit-
wisseling van de resultatem van de diskussie-
groepen, met inbreng van enkele deskundigen
- 17.00 uur Slotwoord door de heer E. de Cuyper, edeputeerde
Kulturele Aangelegenheden van Oost-Vlaanderen
- 17.10 uur Aperitief aangeboden door het gemeentebestuur
van Terneuzen
- 18.15 uur Lopende maaltijd aangeboden door de provincie-
besturen van Zeeland en Oost-Vlaanderen.

Avondmanifestatie om 20.00 uur: optreden van het Ballet van
Vlaanderen.

- . Opus Vivaldi (Aimé de Lignière/Antonio Vivaldi)
- . Holberg Suite (John Cranko/Edward Krieg)
- . La Cathédrale Engloutie (Jiri Kylian/Claude Debussy)
- . Chabriana (André Leclair/Emmanuel Chabrier)

2. Samenvattend verslag van de studiemiddag.

1. Vaststellingen:

- de uitwisseling is tot op heden eerder gering, zeker op
het niveau van het overheidsbeleid;
- de uitwisseling op het vlak van kulturele organisaties en
instellingen is eerder gekenmerkt door een gefimprovizeerde,
weinig gekoördineerde aanpak (dus eerder op basis van fak-
toren van toevalligheid);
- de weinige initiatieven met een systematische aanpak
(bv. streekwerkgroep Noord-Zuid Kontaktcentrum, uitwis-
seling tussen geschied- en oudheidkundige kringen) hebben

nood aan een grotere uitstraling, publiciteit en financiële draagkracht;

- in het algemeen bestaat er een grote behoefte aan wederzijdse informatie, die noodzakelijk geacht wordt om de bestaande toestand te doorbreken;
- de intentieverklaring of basisfilosofie van de kulturele uitwisseling, uitgaande van de beide provinciebesturen, wordt gunstig onthaald.

2. Voorstellen, aanbevelingen, desiderata:

2.1 Informatie.

- noodzaak van inventarisering van de bestaande uitwisselingsinitiatieven en van het Zeeuwse en Oostvlaamse kulturele werkveld; deze inventarisering, die evenwel reeds ten dele bestaat, dient een grotere doorstroming te krijgen; dienaangaande wordt de uitgave van een vademecum voorgesteld;
- uitgave van een mededelingenblad, waarin kultureel nieuws in verband met Zeeland en Oost-Vlaanderen opgenomen wordt;
- het kontaktblad van de Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen zou ook in de Nederlandse grensprovincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg dienen verspreid te worden (en mogelijks in samenwerking);
- de pers en het onderwijs dienen nauwer betrokken te worden bij de uitwisselingsinitiatieven, dit om een bredere basis te bereiken;
- een samenspraak tussen de Zeeuwse Culturele Raad en de kulturele commissies wordt wenselijk geacht.

2.2 Aard van de kontaktinitiatieven.

- vooral kleinschalige initiatieven en eendaagse kontakten dienen aangemoedigd te worden; dienaangaande dringt zich een wijziging op van de reglementering en werking van de subkommissie "Jeugd- en Jongerenwerk, Volksontwikkelingswerk en Cultureel Grensverkeer" van het Belgisch-Nederlands Kultureel Akkoord;
- de kontakten tussen de grensgemeenten dienen verder te worden uitgediept; zij kunnen enige steun van de beide provinciebesturen best gebruiken (onder meer wordt gedacht aan de oprichting van een gemengde commissie die dienaangaande adviezen zou verstrekken);

- bij voorrang dienen particuliere organisaties en instellingen initiatieven te nemen, voor wie evenwel operationele middelen ter beschikking moeten staan.

2.3 Subsidiëring.

- uitwerking van een gemeenschappelijk reglement in verband met de provinciale subsidiëring van uitwisselingsinitiatieven;
- voorzien van de nodige kredieten op de provinciale begrotingen voor betoelaging van deze uitwisselingsactiviteiten (zowel op het provinciale als op het lokale niveau);
- in een verder perspectief wordt ook gedacht aan de uitwerking van een subsidieregeling tussen de Nederlandse en Vlaamse grensprovincies.

2.4 Kontaktambtenaar.

- in de meeste discussiegroepen werd de nood gevoeld om, naar analogie van de situatie in de beide Limburgen, een kontaktambtenaar aan te stellen, die de verschillende uitwisselingsinitiatieven zou dienen te ondersteunen;
- van te voren moet evenwel een duidelijke taakomschrijving opgesteld worden.

3. Naklank.

Suggesties, voorstellen, aanbevelingen - geformuleerd op colloquia, kongressen en studiedagen - worden nog al eens netjes opgeborgen in de lade. Dit gevaar was ook niet denkbeeldig voor de kulturele uitwisselingsdag van de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen te Terneuzen.

De organisatoren, zich bewust hiervan, hadden zich evenwel voorgenomen om de studiedag zo spoedig mogelijk te evalueren en meer bepaald de resultaten van de besprekingen in de discussiegroepen en tijdens het forumgesprek aan een ernstig onderzoek te onderwerpen. Reeds op 26 november 1979 kwam de stuurgroep samen, samengesteld uit gedeputeerden en ambtenaren van de beide provincies. Alvast werd besloten onderhavige verslagbrochure samen te stellen.

Hoofdpunt van de agenda was evenwel de evaluatie van de geformuleerde voorstellen, aanbevelingen en desiderata geformuleerd tijdens de studiedag. Op basis hiervan werden reeds de volgende

besluiten genomen ten aanzien waarvan werd beslist dat zij bij voorrang dienden uitgevoerd te worden:

1. De noodzaak van de inventarisering van de uitwisselingsinitiatieven en van het Zeeuwse en Oostvlaamse kulturele werkveld wordt onderschreven; er is opdracht gegeven een stand van zaken op te maken en op basis daarvan de nog bestaande lakenes in de inventarisering weg te werken.
2. Als alternatief voor de uitgave van een eigen mededelingenblad - zoals gesuggereerd tijdens de studiedag - wordt er gepleit voor het openstellen van het geplande kontaktblad van de Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen voor de Nederlandse grensprovincies en dit op het vlak van de informatie. Inmiddels is het overleg daarover met betrokkenen geopend.
3. Besloten wordt een brief te sturen naar Den Haag (departement van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk) en Brussel (ministerie van Nederlandse Cultuur) om te bepleiten dat de provinciebesturen nauwer zouden betrokken worden bij de uitvoering van het Belgisch-Nederlands Kultureel Akkoord en meer bepaald bij de werking van de Subkommissie "Jeugd- en Jongerenwerk, Volksontwikkelingswerk en Cultureel Grensverkeer".
Op die manier hoopt men dat ook en vooral kleinschalige initiatieven en eendaagse kontakten zouden aangemoedigd en gesubsidieerd worden.
4. De stuurgroep beaamt dat bij voorrang partikuliere organisaties en instellingen initiatieven dienen te nemen. Dienaangaande is het wenselijk dat een gemeenschappelijk reglement uitgewerkt wordt of dat men althans tot een gemeenschappelijke konsensus komt bij de behandeling van de subsidie-aanvragen. Aan de ambtenaren is opgedragen om een ontwerp van reglementering voor te bereiden.
5. Tenslotte wordt nog eens benadrukt dat West-Vlaanderen zo spoedig mogelijk betrokken zal worden in het overleg.

Tenslotte beraadde de stuurgroep zich reeds over de organisatie van mogelijke uitwisselingsinitiatieven voor 1980. Volgende suggesties kwamen aan bod:

- de geplande molendag te Wachtebeke in het voorjaar van 1980, meer bepaald op 10 mei, zal ook opengesteld worden voor

- inwoners van Zeeland, met het oogmerk te komen tot een konfrontatie tussen het Zeeuwse en het Oostvlaamse molenbeleid;
- de reizende tentoonstelling "100 jaar Oost-Vlaanderen literair, een foto-album" zal ook een aantal keren geëxposeerd kunnen worden in Zeeland;
 - in het najaar van 1980 zal in Oost-Vlaanderen een nieuwe uitwisselingsdag gehouden worden, zij het gericht en specifiek dan de dag in Terneuzen, waarop de algemene uitwisselingsproblematiek aan de orde werd gesteld.

4. Grensoverschrijdende samenwerking (inleiding van de heer J.E. Wouters).

- Inleiding - Europese integratie
- Benelux-samenwerking
- en de burgers?

1. Ontwikkeling van de samenwerking in de beide Limburgen
 - geschiedenis
 - werkterrein
 - concrete realisatie en praktische problemen
 - van elkaar leren
 - kulturele onderbouw nodig voor andere kontakten
 - waarom kontaktamtenaar?
 - taken
2. Uitbreiding naar Euregio Maas-Rijn
 - geschiedenis
 - jaarprogramma
 - planning {
 - statuten
 - socio-ekonomisch onderzoek
 - taken bureau
3. Financiële konsekwenties en draagvlakken
 - structurele kosten
 - subsidie-mogelijkheden
 - a) provincie zelf
 - b) konplementair - gemeenten
rijk
4. Welk niveau: gemeente, provincie, rijk?
 - gemeentelijke taken
 - provinciale taken (belangrijkste niveau)
 - rijkstaken-werkgroep Binnenlandse Zaken
5. Taak voor de gezamenlijke grensprovincies
 - kultureel akkoord tussen België en Nederland
 - zwaartepunt Noord-Zuid-integratie

- overleg-structuur kreëren
- kontaktambtenaren aanstellen.

De essentie van de ervaringen in de beide Limburgen komt op het volgende neer.

1. Goede menselijke en kulturele kontakten zijn noodzakelijk voor de uitbouw van andere kontakten. Gebleken is dat kulturele samenwerking tussen grensgebieden fungeert als een soort onderbouw voor het initiëren van samenwerking op andere terreinen, zoals de ruimtelijke ordening of het milieubeleid.
2. Voor een duurzame samenwerking is niet alleen een permanent overleg nodig, maar ook een ambtenaar die voorbereidend werk verricht, de uitvoering ter hand neemt en bewaakt en koördinerend optreedt. De kosten hiervan zijn betrekkelijk laag; zij worden door meer dan één provincie gedragen.
3. Het verdient de voorkeur dat de provincies als intermediair bestuursorgaan hun taak inzake de grensoverschrijdende samenwerking opnemen.
Het rijk staat te ver af om een goede belangenbehartiging te kunnen realiseren.
4. Op het vlak van de grensgemeenten is een geregeld overleg wenselijk in het belang van de desbetreffende bevolking. Gezamenlijke initiatieven verhogen het draagvlak voor te realiseren voorzieningen. Een kollektieve aanpak kan ook kostenbesparend werken.

Voor andere informatie betreffende de samenwerking in het gebied van de Euregio Maas-Rijn wordt verwezen naar onder andere het jaarverslag van het samenwerkingsverband.

5. Verslagen van de acht discussiegroepen.

Diskussiegroep 1 - Provinciale bestuurders

gespreksleider: de heer A. Buyst

rapporteur: de heer J.G. Keukelaar

Nagegaan wordt hoe de verschillende leden van de discussiegroep de relatie Zeeland-Oost-Vlaanderen ervaren:

1. er zijn geen kulturele verenigingen Zeeland-Vlaanderen;

2. politieke zusterpartijen hebben geen contact, weten meestal niets van elkaars programma;
3. de kontakten die gelegd worden liggen meestal in de hobby-sfeer;
4. de drang tot samenwerking lijkt vanuit de provincie Zeeland groter dan vanuit Vlaanderen;
5. er wordt een duidelijk onderscheid gekonstateerd tussen Noord/Midden-Zeeland en Zeeuws-Vlaanderen, vooral in de relatie met Oost-Vlaanderen:
 - . vooral lokale samenwerking ten aanzien van het maatschappelijke terrein;
 - . samenwerking op het gebied van onderwijs;
 - . op cultureel gebied vindt uitwisseling van zangkoren en muziekkorpsen plaats;
 - . op politiek gebied is er nauwelijks uitwisseling van gedachten.

Alle leden van de discussiegroep stonden positief tegenover een intensiever contact, vooral op cultureel gebied. Over de vraag hoe dit gerealiseerd kan worden kwamen de volgende opmerkingen ter tafel:

- wederzijdse informatie verstrekken,
- inventarisatie van de behoeften,
- beginnen op plaatsen waar alle kontakten aanwezig zijn.

Overleg tussen de Zeeuwse en Oost-Vlaamse culturele raden kan veel verduidelijken. Binnen dit overleg kan nagegaan worden of aanstelling van een interprovinciaal ambtenaar gewenst en nodig is.

Diskussiegroep 2 - Gemeentelijke bestuurders

gespreksleidster: mevrouw L. Bourdiaudhy

rapporteur: de heer mr. E. de Rechter

Na een korte inventarisatie en het uitwisselen van gegevens over bestaande relaties in de grensstreek komt de discussiegroep tot een eensluidende mening:

- er zal een inventarisatie moeten komen van bestaande uitwisselingsprojecten;
- bestaande lakunes moeten worden opgevuld;
- er zullen concrete samenwerkingsprojecten moeten worden opgezet;
- er is een taak voor de beide provinciale besturen op het vlak van de subsidiëring van evenementen.

De discussiegroep is van mening dat er weinig interesse bestaat aan de basis; daarom kan begeleiding van een provinciaal ambtenaar van groot nut zijn. Een bestendig sekretariaat voor deze uitwisselingsprojekten is aan te bevelen.

De groep opteert voor kleinschalige projekten, bijvoorbeeld eendaagse manifestaties, die vooral in de kleinere woonkernen moeten aanslaan.

De Westerschelde blijkt in de praktijk een grote barrière te zijn. Daarom verdient het aanbeveling zich in eerste instantie te richten op de regio Zeeuws-Vlaanderen.

De beide provinciale kulturele raden moeten stimulerend en koördinerend werkzaam zijn aan beide zijden van de grens opdat hobbyistisch opgezette projekten de nodige begeleiding kunnen verkrijgen.

Verder moet de mogelijkheid worden geschapen om kulturele gegevens van de gemeenten aan beide zijden van de grens van elkaar over te nemen en te publiceren.

Diskussiegroep 3 - Gemeentelijke bestuurders

gespreksleider: de heer drs. A.J. Rekveld

rapporteur: de heer R. Michiels

1. Er bestaat samenwerking tussen de gemeentebesturen langs-
heen de grens. Dit is bv. sterk voelbaar in het Meetjes-
land (samenwerking tussen Aardenburg, Sint-Laureins, Malde-
gem en Damme). Deze grensgemeentelijke kontakten dringen
niet dieper door in Zeeland of Oost-Vlaanderen. De betrok-
ken gemeenten wensen de bestaande (goede) relaties en de
samenwerking te behouden.
2. Uitwisseling en samenwerking op bredere basis, met de
gehele bevolking van beide provincies, kan best gebeuren
op provinciaal vlak.
3. Bij gemeentelijke of provinciale samenwerking wordt de
nadruk gelegd op:
 - participatie van de burgers;
 - het onderwijs betrekken in de werking;
 - plaatselijke kontakten blijven onderhouden.
4. De noodzaak van de aanstelling van een provinciale ambte-
naar moet eerst worden nagegaan. Een aanstelling zonder
meer is niet wenselijk. In elk geval is een duidelijke
taakomschrijving noodzakelijk.

Diskussiegroep 4 - Vormingswerk

gespreksleider: de heer A. Hildebrandt

rapporteur: de heer P. Blomme

De gespreksgroep vindt het belangrijk dat de kulturele uitwisselingsdag plaatsvindt en spreekt de hoop uit dat ook West-Vlaanderen bij het Noord-Zuid kontakt betrokken wordt. Wij maken immers deel uit van eenzelfde taal- en cultuurgemeenschap, wat met zich meebrengt dat aan de Noord-Zuid kontakten een bijzondere aandacht besteed moet worden.

De indruk leeft dat Nederland ten aanzien van andere landen een achterstand heeft op het vlak van het behartigen van de buitenlandse kulturele betrekkingen.

Men is de mening toegedaan dat de basis nog steeds te weinig participeert in het Noord-Zuid verkeer.

Daar waar het Belgisch-Nederlands Akkoord vooral de nadruk legt op het realiseren van ontmoetingen gespreid over verschillende dagen, breekt men een lans voor het organiseren van ééndagsbijeenkomsten waardoor de basis en de vrijwilligers meer mogelijkheden geboden krijgen tot betrokkenheid. Het is zeker positief te noemen dat uit het Noord-Zuid Kontakt-centrum Volksontwikkeling een afzonderlijke streekwerkgroep voor Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen gegroeid is die in het voorjaar van 1980 een aantal belangrijke uitwisselingsprojekten opzet.

Een belangrijke opdracht ten aanzien van het sociaal-kultureel vormingswerk ligt in het bespreekbaar stellen van problematieken waarmee Noord en Zuid te maken hebben, onder meer kernenergie, rampenplan, enz.

Daarnaast is een belangrijk werkveld weggelegd rond gemeenschappelijke problemen waarbij onder meer kan worden gedacht aan initiatieven inzake plattelandsontwikkeling.

Inzake subsidiëring komt men vooral op voor het beschikbaar stellen van kredieten voor lokale initiatieven waarbij grensoverschrijdende aandachtspunten worden behandeld, zoals vormingsprogramma's voor jongeren en werklozen, emancipatiebeweging in vrouwengroepen, pensioenvoorbereiding, enz.

Er dient onderzocht te worden in hoeverre financiële tegemoetkomingen kunnen worden verleend, wanneer het verenigingsleven in Vlaanderen vertoningen wenst te organiseren met Nederlandse spreidingsgezelschappen.

Om het Noord-Zuid contact te stimuleren en te ondersteunen wordt gepleit voor de uitgave van een periodiek binnen het vormingswerk waardoor concrete projekten die reeds gerealiseerd zijn als illustratie kunnen aangebracht worden en waarbij kan aangetoond worden op welke wijze de middelen kunnen worden gevonden om deze te realiseren.

Tenslotte is er nood aan een bestendig sekretariaat ter ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Diskussiegroep 5 - Vormingswerk
gespreksleider: de heer J. Beke
rapporteur: de heer N.M.P. Peterse

De groep merkt op dat in de thematiek van de diskussiegroepen, vermeld in het programmaboekje, de samenwerking op organisatorisch niveau wordt gemist. Zou een startpunt niet veel makkelijker te vinden zijn in een samenwerking van bv. middenstandsorganisaties, werknemersorganisatie, e.d. Opgemerkt wordt dat men prioriteit zou moeten geven aan het opzetten en bevorderen van kleinschalige projekten. In dit verband wordt gewezen op het bestaan van de streekwerkgroepen van het Noord-Zuid Kontaktcentrum Volksontwikkeling.

De streekwerkgroep Zeeland-Oost/West-Vlaanderen heeft gekozen voor het opzetten van kleine projekten. In 1980 is reeds een studiedag gepland voor dorpsraden en kleine kernen en een uitwisselingsdag voor begeleiders van werklozenprojekten.

Verschillende deelnemers wijzen op de noodzaak van inventarisering, men heeft wederzijdse informatie en dokumentatie nodig om te weten waar, hoe en met wie men in zee kan gaan.

De vraag wordt opgeworpen of er wel zo'n behoefte is aan wederzijds contact. De grote massa van de bevolking staat hierop toch niet te wachten. Hoogstens in een echte grensgemeente zal dit een rol spelen.

Een deelnemer onderstreept dit gevoel voor de vrouwenorganisaties, waar aan de basis juist de behoefte tot contact en uitwisseling ontbreekt.

Na enige diskussie spreekt de vergadering de overtuiging uit dat:

- de geringe behoefte vaak het gevolg is van een groot tekort aan informatie. Men weet niets van elkaar; een inventari-

sering met name gericht op de inhoud, werkwijzen en doelstellingen zou hier op zijn plaats zijn

- het geringe aantal integratie-activiteiten, moet ook geweten worden aan het gebrek aan middelen en het gebrek aan koördinatie.

Met besluit hierop een aantal aanbevelingen voor de plenaire bijeenkomst te formuleren.

1. Er gebeuren op het niveau van het partikulier initiatief vrij veel ontmoetingsactiviteiten.

Bij gebrek aan middelen en koördinatie blijven zij gering van omvang en sorteren ze vaak weinig effect aan de basis. Via provinciale informatie zou men meer kunnen weten over groepen, instellingen en initiatieven, via vooral een inhoudelijk gerichte inventarisering.

2. De groep wil graag pleiten voor een (inter-) provinciaal ambtenaar, die ontwikkelingen kan stimuleren. Dat moet echter wel gekoppeld worden aan wat er konkreet gebeurt. Niet alleen maar een structuur zonder inhoud aanbrengen.
3. Een interprovinciale subsidieregeling die duidelijk, helder en slagvaardig werkt lijkt noodzakelijk.
4. Zoveel mogelijk moet integratiewerk gebeuren t.b.v. groeperingen aan de basis (uitwisseling van schoolgroepen achtten een goed voorbeeld).
5. De rol van de pers en de media is heel belangrijk. Doorstroming van informatie is hier mogelijk.
De Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen ontwikkelt een interprovinciaal kontaktblad; is dit niet uit te breiden tot een informatieblad voor de drie grensprovincies?
6. Laat men vooral gezamenlijk aan het werk gaan.

Diskussiegroep 6 - Cultuur

gespreksleider: de heer P. Verhage

rapporteur: mevrouw M. Knaepkens

1. De groep was unaniem akkoord over de noodzaak om te inventariseren. Men dient deze inventarisatie niet op te vatten als een opsomming van verenigingen en personen. Wil deze inventarisatie bruikbaar zijn, dat moet zij naast de benaming van de vereniging ook een duidelijk beeld geven van de doelstellingen en werkwijze van de vernoemde vereniging.
2. Wanneer men start met uitwisselingsprojekten tussen de betrokken provincies, dient men van bij de aanvang de

mogelijkheden en voorwaarden voor de continuïteit te onderzoeken en te verzekeren.

3. Een nauwe samenwerking met initiatiefnemers, gemeente en provincie is essentieel. De ideale formule zou een aanstelling zijn van een funktionaris (vgl. J.E. Wouters) door de betrokken provincies.

Deze funktionaris zou de mogelijkheden en moeilijkheden van het initiatief kunnen onderzoeken en een koördinerende rol vervullen.

4. De groep opteert voor kleinschalige projekten. Men dient de integratie te verwezenlijken via deze kleinschalige projekten, echter uitgespreid over een zo breed mogelijk terrein (kunsten, onderwijs, milieu, sociaal-kultureel werk, enz.).

5. Wil men de continuïteit verzekeren, dan dient men te beschikken over de nodige garanties in verband met de subsidie.

De subsidieregeling dient bijgevolg optimaal te zijn.

6. De suggestie om de konsulaten grondig te informeren over de initiatieven lijkt nuttig te zijn.

7. Informatie dient verstrekt te worden in verband met bestaande projekten.

8. Partikuliere initiatieven dienen gesteund en begeleid te worden door de gemeente- en provinciebesturen.

9. Bij het zoeken naar de konkretisering van ideeën en de werkwijze voor de uitwerking kan het voor de initiatiefnemers interessant zijn zich te laten informeren door verenigingen die reeds meerdere uitwisselingsprojekten realiseerden.

Dienaangaande werden 2 belangrijke verenigingen aanbevolen:

1. Algemeen Nederlands Verbond.

Bij deze vereniging ligt het aksent op onderwijs: basis, voortgezet en niet-universitair hoger onderwijs; uitwisselingsprojekten: leerlingen-leerkrachten, journalistieke wedstrijd enz.

2. Noord-Zuid Kontakt Centrum Volksontwikkeling.

Dit is een overlegcentrum van Nederlandse en Vlaamse landelijke kulturele organisaties.

Zijn werking is tweeledig:

- landelijk is zijn werking gericht op het praktisch overleg inzake het kultuurbeleid; onder meer realiseert het

dit door het organiseren van kongressen en colloquia
- streekwerkgroepen: overlegmogelijkheid voor Vlaamse en
Nederlandse verenigingen in de grensprovincies:

- . West- en Oost-Vlaanderen en Zeeland;
- . Antwerpen en Noord-Brabant;
- . de beide Limburgen.

Diskussiegroep 7 - Cultuur

gespreksleider: de heer G. Demey

rapporteur: de heer W.H. Hofman

Na een voorstelling van de groep wordt globaal geïnventariseerd waar en op welke wijze men bij grensoverschrijdende activiteiten betrokken is.

Genoemd worden concerten, interbiblioteekleenverkeer, frequente kontakten over tourisme, kontakten binnen kunstenaarsverbond, Belgisch-Nederlandse vereniging, enz.

Blijkbaar vinden op allerlei terreinen kontakten en gezamenlijke activiteiten plaats.

Men komt echter tot de slotsom dat een systematische inventarisatie op zijn plaats zou zijn. Onderzocht zou moeten worden wat en op welke wijze gedaan wordt in het kader van de kulturele uitwisseling.

Daarnaast zou men duidelijk moeten maken wat de mogelijkheden zijn.

Belangrijk is het uitwisselen van informatie. Hierbij valt het woord: vademecum (een brochure waarin belangrijke adressen met het oog op kulturele uitwisseling staan vermeld), aan de hand waarvan men de juiste instanties en personen weet te vinden.

Voorts wordt gediskussieerd over de wenselijkheid van de aanstelling van een funktionaris die tijd krijgt om systematisch en bij voortduring te werken aan de kulturele uitwisseling in deze streken.

Over de wenselijkheid is men het eens, mits men een brede basis kan vinden waarop hij kan werken en de verschillende instanties die bij kulturele uitwisseling belang hebben, zich ook bereid verklaren er tijd en moeite aan te besteden.

Over de status van deze funktionaris wordt men het het direkt eens, in die zin dat enkele leden van de groep zich afvragen of deze funktionaris een ambtenaar dient te zijn of niet.

Diskussiegroep 8 - Cultuur

gespreksleider: de heer ing. K.J.J. Brand

rapporteur: de heer H. Arens

Algemene vaststellingen

1. Zowel langs Belgische als langs Nederlandse zijde heeft men in het verleden ervaren dat de contacten tussen Oost-Zeeuws-Vlaanderen en het Land van Waas (vooral op oudheidkundig, historisch en heemkundig gebied) steeds afsprongen op het hoogste niveau. Uit die ervaring is het aan te raden de wederzijdse contacten tot een lokale (gemeenten) en provinciale (Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Frans Vlaanderen (?) - Zeeland) aangelegenheid te beperken en er Brussel en Den Haag zoveel mogelijk er buiten te laten.
2. Er is reeds ruime - zij het niet gekoördineerde - samenwerking tussen Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen enerzijds en Zeeuws-Vlaanderen anderzijds. Contacten met het gebied boven de Schelde zijn amper bestaande en zouden moeten tot stand gebracht worden. Een bewijs hiervoor vinden we ook in de deelnemerslijst, waaruit blijkt dat weinig belangstellenden van "de eilanden" naar Terneuzen zijn gekomen.

Desiderata

1. Het partikulier initiatief bij het leggen van contacten over de rijksgrens heen dient a priori gewaardeerd te worden en moet hoe dan ook kunnen blijven bestaan. Wel is het aan te bevelen deze contacten informatief aan de respektieve provinciale overheden mede te delen ten einde de kulturele integratie daadwerkelijk te bevorderen.
2. De verzustering tussen de gemeenten in beide landsdelen met nagenoeg gelijke geaardheid dient aangemoedigd te worden.
Alleen een kontaktpersoon met grondige kennis van land en volk in beide gebieden kan hier nuttig werk leveren. Dit geldt uiteraard ook voor alle andere terreinen van de kulturele integratie.
3. Het ware wenselijk dat door de respektieve provinciale overheden een inventaris wordt aangelegd en uitgewisseld van wat beide betrokken gebieden kunnen inbrengen op gebied van onder meer:
 - . scholen;
 - . musea (openbare en privé);

- . volksopleiding;
 - . sport (denksport, kompetitiesport, liefhebberssport);
 - . bibliotheken;
 - . tijdschriften;
 - . recreatie.
4. Een interprovinciaal (Vlaanderen-Zeeland) informatiekrantje met alle geplande activiteiten en alle andere nuttige informatie te sturen aan alle gemeentebesturen en medewerking verlenende verenigingen zou ten zeerste te waarderen zijn en een tastbare schakel vormen van de samenwerking van de aaneengrenzende provincies in beide landen.

Kanttekeningen

1. Is er al gedacht aan de luchtvervuiling in het grensgebied en de nefaste weerslag hiervan op kulturele gebouwen en monumenten?
2. Diskussiegroepen als deze zouden - althans in de beginfase - minimum twee maal 's jaars moeten samenkomen om het opgenomen initiatief te kunnen bestendigen.
3. Er bestaat in West- en Oost-Vlaanderen veel belangstelling voor kulturele manifestaties in Vlaanderen.
Voor top-evenementen - zoals dit jaar bv. het optreden van het Concertgebouworkest van Amsterdam in de Kathedraal te Gent - kunnen de Zeeuws-Vlamingen, hoe vroeg ze er ook bij zijn, nooit aan een toegangskaartje geraken. Kan de Kulturele Dienst van de provincie Oost-Vlaanderen niet bemiddeld optreden en bv. enkele kaartjes via de dienst kultuur van de gemeenten Oostburg en Terneuzen te koop laten aanbieden?

6. Deelnemerslijst, met tevens de indeling van de discussiegroepen.

Algemeen

1. dr. C. Boertien	Abdij 1 4331 BK MIDDELBURG	Commissaris der Koningin in Zeeland
2. E. De Cuyper	Nieuwe Baan 4 9180 BELSELE	Gedeputeerde
3. mr. J.P. Boersma	p/a St. Pieterstr 42 4331 EW MIDDELBURG	Gedeputeerde
4. J. Hoekstra	Postbus 70 4500 AB OOSTBURG	Gedeputeerde
5. drs. M.C. Verburg	Spanjaardstr 40 4331 ES MIDDELBURG	Lid van de Raad van State
6. J.E. Wouters	Bouillonstr 3 6211 LH MAASTRICHT	Kontaktambtenaar Euregio
7. M. Cantrijn	Jan van Rijswijkln 28 2000 ANTWERPEN	Adjunct-directeur Interpro- vinciale Cultuurraad voor Vlaanderen; secretaris Noord-Zuid Contactcentrum Volksontwikkeling
8. E. Dhont	Bloemendaeleln 1 9990 MALDEGEM	Bestuurssecretaris
9. W. Blondeel	Hof te Praat 17 9991 MALDEGEM (Adegem)	Cultureel attaché
10. W. de Meurichy	p/a St. Pieterstr 42 4331 EW MIDDELBURG	Ambtenaar Provinciale Griffie
11. E. Malawauw	p/a St. Pieterstr 42 4331 EW MIDDELBURG	Ambtenaar Provinciale Griffie
12. drs. J. de Feijter	p/a St. Pieterstr 42 4331 EW MIDDELBURG	Ambtenaar Provinciale Griffie

Groep 1. Provinciale bestuurders

Gespreksleider: de heer Buyst
Rapporteur : de heer Koch

1. Th.F.C.M. Baert	Clausstr 42
4561 JD HULST	Lid Provinciale Staten
2. F. Boesmans	Magnoliabaan 40
2648 TEMSE (Steendorp)	Provincieraadslid
3. De Bleecker-Ingelaere	Tolhuisln 15
9000 GENT	Provincieraadslid
4. A. Buyst	Cederstr 19
9910 GENT (Mariakerke)	Adviseur Economische en
Sociale Aangelegenheden
5. C. Christiaanse	Scheldek 61
4531 EJ TERNEUZEN	Lid Provinciale Staten
Zeeland
6. G. Deckers	G. van Gervenstr 25
2750 BEVEREN	Provincieraadslid
7. W. de Groote	Mimosastr 149
9000 GENT	Gedeputeerde Oost-Vlaanderen
8. Ch. van Hoorn-Visser	Schaepmanln 13
4571 VA AXEL	Lid Provinciale Staten
9. A. de Huyvetter	Léegstr 171
9060 ZELZATE	Provincieraadslid
10. C. Frimout	Lindestr 28
9880 AALTER	Lid Prov. Com. Plast.
Kunsten
11. B.J. Groot	Amstelstr 11
4535 CE TERNEUZEN	Lid Provinciale Staten
12. J.G. Keukelaar	Kuiperspoort 21
4331 GS MIDDELBURG	Direkteur Zeeuws Insti-
tuut Kunstzinnige Vorming
13. H.W.A. Koch	p/a Dam 31
4331 GE MIDDELBURG	Directeur ZCR
14. E. Maris-Koster	Gr. Huissenspolderwg 2
4543 PS ZAAMSLAG	Lid Provinciale Staten
15. P. de Nooijer	Scheldepootstr 31
4339 BK NW EN ST JOOSL	Lid Provinciale Staten
16. H. Remijn-de Badts	Mr. Risseeuwstr 18
4501 CW OOSTBURG	Lid Provinciale Staten
17. J. Vallaeys	Hutsepotstr 3
9710 GENT (Zwijnaarde)	Provincieraadslid
18. E. Vervisch	Zonnebeeksewg 15a
8900 IEPER	Gedeputeerde West-
Vlaanderen
19. G. de Vries-Hommes	Wijk H1
4501 KZ OOSTBURG	Statenlid comm. onderwijs/
cultuur
20. A. Windey	Vaartstr 43
9970 KAPRIJKE	Voorzitter Provincieraad
Oost-Vlaanderen
21. Redakteur Het Volk		

Groep 2. Gemeentelijke bestuurders

Gespreksleidster: mevrouw Bourdiaudhy
Rapporteur : de heer De Rechter

1. E. Apers	Statiestr 65
9080 MOERBEKE	Gemeentesekretaris
2. L. Bourdiaudhy	Glazenleeuw 88/1
2750 BEVEREN	Voorzitter Culturele Raad
3. drs. R.C.E. Barbé	p/a Oostelijk Bolwerk 4
4531 GS TERNEUZEN	Wethouder
4. A. Coppieters	Sportbaan 46
9900 EEKLO	Volksvertegenwoordiger;
burgemeester
5. P. Elshout	Antwerpse Steenwg 127
2700 SINT-NIKLAAS	Stadssecretaris
6. J.M. Doppegieter-Thiel	p/a Oostelijk Bolwerk 4
4531 GS TERNEUZEN	Wethouder
7. J.J. du Fossé	Kappellestr 24
4524 CZ SLUIS	Wethouder gemeente Sluis
8. D.M. Hollaardt	Grote Markt 21
4561 EA HULST	Ambtenaar Cult. Zaken
gemeente Hulst
9. A. Maes	Kasteelstr 100
2690 TEMSE	Burgemeester Temse
10. G. Nevejans	Statiestr 72
9070 WACHTEBEKE	Schepen van Cultuur
11. mr. A.H.L. Nuver	Evertsenln 6
4535 AC TERNEUZEN	Gemeenteraadslid
& Lid Sectie Alg. Zaken
v.d. ZCR
12. mr. E. de Rechter	Grote Markt 21
4561 EA HULST	Wethouder
13. W. Ryckebusch	Rommelswg 25
9980 ST-LAUREINS	Gemeentesecretaris
14. J. Rijnders	Postbus 28
4550 AA SAS VAN GENT	Wethouder
15. E. van de Walle	Stadhuis
9060 ZELZATE	Schepen voor Jeugd en
Sportzaken
16. G. Verberckmoes	Lange Gaanweg 2
2768 KRUIBEKE	Burgemeester
17. R. Wauters	Karpijke-Lembeke Dorp 18
9971 LEMBEKE	Schepen van Cultuur
18. drs. Th.J. Westerhout	Boul. Evertsen 16
4382 AD VLISSINGEN	Burgemeester
19. C.C. van Zanten-Leysen	Goeman Borgesiusstr 18
4384 JP VLISSINGEN	Lid Provinciale Staten
20. Redakteur P.C.Z.		

Groep 3. Gemeentelijke bestuurders

Gespreksleider: de heer Rekveld
Rapporteur : de heer Michiels

1. P.T.A.M.R. Apers	Postbus 17
4570 AA AXEL	Wethouder gemeente Axel
2. M.C. Bombelijn	Postbus 28
4550 AA SAS VAN GENT	Gemeentesecretaris
3. M. Burggraeve-Baete	Merrellaan 36
9060 ZELZATE	Sekretaresse Gemeentelijke
Culturele Raad
4. F.T.G. Cuelenaere	Nieuwstr 46a
4524 EG SLUIS	Wethouder gemeente Sluis
5. G. Dauwe	Oostveldtstr 193
9900 EEKLO	Schepen
6. D. de Smet	Collegestr 31
2700 SINT-NIKLAAS	Voorzitter Culturele Raad
7. drs. A. Doorduijn	p/a Oostelijk Bolwerk 4
4531 GS TERNEUZEN	Wethouder
8. R. Ginneberge	Stadhuis
9900 EEKLO	Schepen van Cultuur
9. A. de Kam	Markt 1
4571 BG AXEL	Burgemeester
10. B. de Keyzer	Grote Markt 21
4561 EA HULST	Wethouder
11. drs. W.L.A. Lockefeer	Markt 6
4527 AM AARDENBURG	Burgemeester
12. R. Michiels	De Hertainglaan 19
9990 MALDEGEM	Voorzitter Kulturele
Raad
13. J. Peirens	Sch R De Deckerln 32
9060 ZELZATE	Voorzitter gemeentelijke
culturele raad
14. drs. A.J. Rekveld	p/a Oostelijk Bolwerk 4
4531 GS TERNEUZEN	Wethouder
15. mr. C.T. Spijkerboer	Raadhuispl 1
4501 BG OOSTBURG	Burgemeester
16. R. Standaert	Plein 95
9970 KAPRIJKE	Gemeentesekretaris
17. R. van de Keere	Molenstraat 112
9988 WATERVLIET	Burgemeester St-Laureins
18. M. van Oost	Stadhuis
9060 ZELZATE	Schepen van Cultuur
19. drs. P.A. Wolters	Stadhuis Middelburg
L Noordstr 1
4331 CB MIDDELBURG	Burgemeester
20. Redakteur Zeeuws Vlaams
Advertentieblad		

Groep 4. Vormingswerk

Gespreksleider: de heer Hildebrandt
Rapporteur : de heer Blomme

1. H.D. van den Berg	Van Kinsbergenln 39 4535 BG TERNEUZEN	Dir. Centr. St. Sociaal Kultureel Werk Terneuzen
2. P. Blomme	Weide 10 9991 ADEGEM	Educatief medewerker Davidsfonds Oost-Vlaanderen
3. P. Bracke	Baasrodeveerstr 74 9168 HAMME (Moerzeke)	Katholiek Vormingswerk Gehandicapten
4. L. Braet	Westerstr 18 2700 SINT-NIKLAAS	Maatschappelijk Opbouwwerk Waasland
5. H. Casier	Koning Leopold III laan 41 8200 BRUGGE	Streekwerkgroep Noord-Zuid Contactcentrum; Dienst voor Cultuur, Provinciaal Administratief Centrum
6. Mark Claus	Vierhonderpolderdk 10 4506 HL CADZAND	Vormingswerker
7. J. Geldof	Kon. Astridln 79 9000 GENT	Verantwoordelijke Projekt Plattelandsontwikkeling Alleman V.Z.W.
8. H. Hazen Saaman	Dkn Thomasln 28 4453 AL S HEERENHOEK	Kringleidster V.N.K.V. Vrouwenbeweging
9. drs. A.G.U. Hildebrandt	St Bavostr 4 4527 CJ AARDENBURG	Noord-Zuid Contact Vorming en Ontwikkeling te Ant- werpen, co-voorzitter Nederland
10. T.C. Hoekman	Oostkant 1 4531 HA TERNEUZEN	Directrice Openbare Bibliotheek
11. Jolie Lieve	Toekomststr 49 9110 ST-AMANDSBERG	Lid v.h. Bureau v.d. Prov. Adviescommissie Sociaal- Cultureel Vormingswerk
12. Keleman-Smeyers	Prinses Paolaln 15 9710 ZWIJNAARDE	Confederatie Oudervereni- gingen (lid beheerraad)
13. Bruno J.M.C. Leroy	Burg Andriessenstr 15 4441 AN OVEZANDE	Opbouwwerker Noord- en Zuid-Contact
14. R. Oosterlinck	Trekweg 25 9910 MARIAKERKE	Lid. Prov. Komm. So.- Kult. Vormingswerk
15. L. Pareyn	Beeldhouwersln 5 9820 GENT	Stafmedewerker Willems- fonds
16. H. van Poelje	Dam 31 4331 GE MIDDELBURG	Medewerker Zeeuwse Culturele Raad
17. C.A. van Prooijen	Celsiusstr 13 4532 AE TERNEUZEN	Directeur Muziekschool
18. F.B. van Raad	Pr. Willemstr 15 4501 EL OOSTBURG	Regio-Directeur Z.M.S. Oostburg
19. R. Vandenbussche	Rooigemln 215 9000 GENT	Direkteur Masereelfonds V.Z.W.
20. J. van den Castele	Vier Uitersten 19 8200 BRUGGE	Lid Streekwerkgroep Zeeland-Vlaanderen + Noord- Zuid-Kontaktcentrum
21. C. de Winter-Cornelissens	Groot Eiland 4 4561 RN HULST	Voorzitter K.V.O. (Kath. Vrouwen Organisatie)
22. Redakteur De Stem		

GROEP 5. Vormingswerk

Gespreksleider: de heer Beke
Rapporteur : de heer Peterse

1. P. Aronson-Gobitz	Tabakstraat 23 4561 HW HULST	Vormingswerk
2. J. Beke	Wolvengracht 8 9910 MARIAKERKE	Afgev. Beheerder-Directeur Vormingscentrum Lodewijk Dosfel V.Z.W.
3. M. Brugge	Breekhoekstr 52 9030 WONDELGEM	Vormingswerk Landelijke Gilden
4. E. Corthier	Breedstraat 195 2700 SINT-NIKLAAS	Katholiek Vormingswerk Gehandicapten
5. J. Das	Groeneweg 151 3030 HEVERLEE	Direkteur C.S.K.W.
6. P.J.M. de Deckere	Kauterstr 20 4568 AN NIEUW-NAMEN	Secr. Afd. Zeeuwsch- Vlaanderen van de R.K. Bond van Muziekgezelsch. Bisdom Breda
7. A. Dierikx-Bruijck	Diomedepolder 1 4501 NA OOSTBURG	Oud Hoofdbestuurder, nog vertegenwoordiger bij 't agrarische werk
8. W. Goemaere	Antwerpse Heirweg 11 9971 LEMBEKE	Ondervoorzitter-Prov. Comité B.G.J.G.
9. A.W. Gossije	Oude Haven 4 4501 PA OOSTBURG	Conrector R.S.D. "Konin- gin Wilhelmina", Oostburg
10. A.P.J. de Kort	Merelstraat 4 4561 KJ HULST	Regio-Directeur Zeeuwse Muziekschool
11. W.H.P. Meerkamp van Embden	Nieuwstraat 34b 4331 JL MIDDELBURG	Wnd. secretaris N-Z. Con- tactcentrum Volksontwik- keling
12. P. Monsaert	Driesstraat 25 9530 HILLEGEM	Prov. Voorzitter Willems- fonds Oost-Vlaanderen
13. G. de Maeyer	Postbus 55 4550 AB SAS VAN GENT	Sociaal-kultureel werker
14. N.M.P. Peterse	Vierhonderdpolderdk 10 4506 HL CADZAND	Dir. V.C. Hedenesse/lid Streekwerkgroep Zeeland- Vlaanderen
15. R. Pollefliet	Aalterveld 63 9880 AALTER	Voorzitter Vermeylenfonds Oost-Vlaanderen; Lid Advieskomm.
16. M. de Rijcke-de Dobbelaere	Herenweg 4 4527 PR AARDENBURG	C.B.-lid Kringvoorz. K.V.O. v.d. N.C.B.
17. A. van Dorsselaer	Beekstraat 3 2778 SINT-PAUWELS	Provinciaal Sekretaris K.V.G.
18. W. Vangassen	Kleine Heidestr 22 9600 RONSE	O. Voorzitter Hum. Vrij- zinnig Vormingswerk Oost-Vlaanderen
19. A. Vanhaecke	Rechtstraat 62 9108 EKSAARDE	Sociaal Kultureel Vor- mingswerk N.C.M.V.
20. H. Verboom	Europalaan 50 4334 ED MIDDELBURG	Rijksinspecteur kleuter- en lager onderwijs
21. C. de Vos	p/a Oost-Bolwerk 4 4531 GS TERNEUZEN	Cultureel-ambtenaar gemeente Terneuzen

GROEP 6. Cultuur

Gespreksleider: de heer Verhage
Rapporteur : mevrouw Knaepkens

1. E.M. Brand-Smit	Moersluisstr 2
4561 HE HULST	Kunstzinnige Vorming
en Musea
2. mr. W.D. de Bruine	Provinciale Bibliotheek
Postbus 26
4330 AA MIDDELBURG	Bibliothecaris
3. L. Blondeel	Weide 10
9991 ADEGEM	Dauidsfonds
4. J. Jansen	Hildebrandstr 13
ROSMALEN	Staf. Cult. Raad
Noord-Brabant
5. Winnie Jos-Bauer	Schoondijksewg 8
4503 GK OOSTBURG	Voorzitster Zoma-Oostburg
6. M. Knaepkens	Monnikenhofstr 262
2040 Antwerpen	Secretaresse A.N.V.
Vlaanderen
7. J. Kerremans	Haagdoornlaan 46
2080 KAPELLEN	Willemsfonds
8. A.J.M. de Krijger	Lyceumstr 9
4561 HT HULST	Voorz. Stichting Matth.
Passion
9. A. van Noort	Berkenln 19
4334 RS MIDDELBURG	Toneeladviseur, docent
dramatische vorming
10. J.J. de Reij	Europaln 26
4334 EC MIDDELBURG	Secr. Nederl. Belg. Ver.
Zeeland
11. P.W.L.M. van Rooij	p/a Oostelijk Bolwerk 4
4531 GS TERNEUZEN	Secretaris Terneuzense
Culturele Raad
12. Reina M. Sanderse-Jacobs	V Middelhovenstr 12
4571 AD AXEL	O.a. bestuurslid Cult.
Raad, S.C.Z., Kunst.
Vorming Dullaert.
13. M. Taghon-Geirnaert	Kluizestr 29A
9890 KNESSELARE	Sekretaris Fedekam
Oost-Vlaanderen
14. J.J. Tevel	p/a St. Pieterstr 42
4331 EW MIDDELBURG	Hoofd bureau voorlichting
provincie Zeeland
15. D. Timmer-Verhoef	Zeildk 31
4561 SH HULST	Oud-ambtenaar C.R.M.
16. M. Torrekens	Guido Gezellestr 2
9498 NINOVE (Appelterre)	Voorzitter Verbond der
Muziek en Koorzangvere-
ningen van Oost-Vlaan-
deren
17. R. van den Heuvel	Hertendreef 30
2120 SCHOTEN	Ere-Voorzitter Fedekam
Oost-Vlaanderen
18. L. Vercammen	Leeuwerikstr 19
9720 DE PINTE	Alg. Cult. Werking -
Volksdans
19. P.J.I. Verhage	Raadhuispl 1
4501 BG OOSTBURG	Gemeentesecretaris van
Oostburg
20. M. Verniers	Heistr 124
2700 SINT-NIKLAAS	Sekretaris Culturele
Raad - Lid Gouwraad
A.K.V.T.
21. J. van Westen	Kouter 26
9000 GENT	Consul der Nederlanden
22. Redakteur De Gentenaar/Het Nieuwsblad		

Gespreksleider: de heer Demey
 Rapporteur : de heer Hofman

1. A.J. Blok	Buijs Ballotstr 16
4462 AP GOES	Ned. Belg. Ver. Zeeland
2. J. Deleu	Murissonstr 160
8530 REKKEM	Afg. Beheerder "Stichting
Ons Erfdeel V.Z.W.";
Hoofdredakteur "Ons Erfdeel"
en "Septentrion"
3. J. de Grieve	J Vandermeulenstr 83
9219 GENTBRUGGE	Bestuurslid Nat. Bestuur
Davidsfonds
4. G. Demey	Grote Peperstr 5
2700 SINT-NIKLAAS	Lid Prov. Komm. Algemeen
Culturele Werking
5. J. de Ridder	Grote Baan 109
2758 HAASDONK	Sekretaris Culturele Raad,
Beveren-Waes
6. Marijke Haks-de Wilde	K. Onnesstr 2
4532 LW TERNEUZEN	Secretaresse Jeugd en
Muziek Terneuzen
7. mr. H. van der Heijden	Berkenlaan 17
4334 BS MIDDELBURG	Chef bur. Kabinet C.d.K.
8. W.H. Hofman	Dam 31
4331 GE MIDDELBURG	Medewerker Zeeuwse Cultu-
rele Raad
9. dr. P. Huys	Steenweg Gent-Deinze 28
9810 DRONGEN (Gent)	Kultureel Adviseur
10. Chr. Jansen	Provinciehuis Den Bosch
Brabantln 1
5216 TV S HERTOGENBOSCH	Plv. hfd. afd. Cult. Zaken
11. A. Maas-Tournois	Vogelenzang 7
4511 EL BRESKENS	Voorzitster Werkgroep
Oostburg Zeeuws Instituut
voor Kunstzinnige Vorming
12. J.A. de la Mar	Nieuwe Haven 41-43
4330 AC MIDDELBURG	Dir. S.C.Z.
13. G. de Milliano	Vrijstr 5
4524 CE SLUIS	Voorzitter Werkgroep
W.Z. Vlaanderen Z.V.U.
14. M. Otte	Groenstraat-West 21
9060 ZELZATE	Bibliotheekaresse G.O.B.
Zelzate
15. J.P. de Regt	Postbus 123
4330 AC MIDDELBURG	Directeur Prov. VVV
Zeeland
16. mr. A.J.M. Smeets	Raadhuispl 1
4501 BG OOSTBURG	Ambtenaar van Oostburg
17. N. van Daele	Ledepl 34
9940 SLEDINGE	Federatie Ouderverenigin-
gen
18. J. Storme	Magdalenastr 7
8670 WERVIK	Ere-gedeputeerde van West-
Vlaanderen; Voorzitter
Christelijke Vlaams Kunste-
naarsverbond - Tijdschrift
Vlaanderen
19. W. de Vries	V Middelhovenstr 71
4571 AB AXEL	Voorz. wgr. ZVU-O.Z.VL;
Lid wgr Uit-Axel
20. J.Th.M. Wielakker	Sassenstr 7
4527 BP AARDENBURG	Werkgroep uit - Z.I.K.V. -
S.J.C.
21. L.A. de Witte	Seisdam 24
4331 NT MIDDELBURG	Bestuurslid Z.V.U.
22. G. Wille	Belzestr 44A
9050 EVERGEM	Prov. Voorzitster C.M.B.V.
Oost-Vlaanderen
23. Redakteur Gazet van Antwerpen		

Gespreksleider: de heer ing. K.J.J. Brand
 Rapporteur : de heer Arens

1. H. Arens	Pontwg 6
9101 DAKNAM (Lokeren)	Lid Prov. Commissie Geschiedenis
2. W. Bauwens	Clausstr 9
4561 JC HULST	Leraar gesch. m.o./oudheidkunde
3. P.J. Brand	Grote Markt 14
4561 EB HULST	Oud-wethouder, voorz. oudheidkundig. kring "De Vier Ambachten"
4. ing. K.J.J. Brand	Moersluisstr 2
4561 HE HULST	Voorzitter Streekmuseum "De Vier Ambachten" te Hulst, SCZ, Uit in Zeeuwsch-Vlaanderen
5. J. Buytaert	Plezantstraat 57
2700 SINT-NIKLAAS	Oudheidkundige Kring St. Niklaas
6. E. Colsen	Klapstr 39
4576 CT KOEWACHT	Vert. ver. den Ouwen Woegen
7. D. de Wulf	Kerkstr 82
9218 LEDEBERG	Kultureel Attaché
8. P.M. Gilhuys	Singelwg 117
4571 KC AXEL	Gemeentearchivaris van Axel, resp. van Hulst
lid bestuur div. oudheid.ver.
9. J. de Klerk	Weststr 52
4571 HM AXEL	Bestuurslid Oud L.K.Kr. De Vier Amb./Museum Axel-se Boerenkamer
10. A. Korstanje	Bessestr 1
4462 CK GOES	Ned. Belg. Ver. Zeeland
11. D.J. Oggel	Noordstr 38
4571 GE AXEL	Lid gem. raad; voorz. museum "De Axelse Boerenkamer", corresp. ROB
12. P.J. Olyslager	Pironstr 9
4571 VJ AXEL	Bestuurslid "De Axelse Boerenkamer"
13. drs. Yvo J.D. Peeters	Thomasstr 49
1090 BRUSSEL	Hoofdbestuurder Algemeen Nederlandse Verbond
14. J.A. Scheuning	Adelheidstr 60
2595 EE S GRAVENHAGE	Advokaat; Hoofdbestuurder lid A.N.V.
15. J.A. Trimps Burger	Landstr 48
4527 CX AARDENBURG	Provinciaal Archeoloog Zeeland
16. C. Vandenheede	Schouwagemstr 98
9230 MELLE	Consulent K.V.L.V.
17. H.H.F.M. van de Vijver	Minnepoortstr 12
4515 BC	Voorzitter Streekmuseum IJzendijke
18. H.A.M. v.d. Vijver	Weststr 25
4521 AW BIERVLIET	Streekmuseum
19. R. Verstraete	Boelare 27
9900 EEKLO	Bibliothecaris
20. Gabriëls Willems	Kloosterstraat 70
2750 BEVEREN	Konservator Cortewalle Beveren Waas
21. A.J. de Witte	Molenstr 12
4701 JS ROSENDAAL	Secr./penningm. Streek-landbouwmuseum
22. W. de Zeeuw	Langestr 92
4542 AK HOEK	Docent voorz. Terneuzen Museum
23. Redakteur BRT-2		

NAGEKOMEN

Groep 5		
drs. E.G. Wildeboer	Zuidlandstr 113 4532 CK TERNEUZEN	Rector Petrus Hondius Lyceum
Groep 5		
S. Euwijk	Schumanstede 11-20 4463 BA GOES	Europese Bewe- ging
Groep 5		
J. Hundscheid	Dam 31 4431 GE MIDDELBURG	Zeeuwse Jeugd- raad
Groep 6		
A. Verberckmoes	Bosstraat 8/1 2750 BEVEREN-WAAS	Bibliothecaris Beveren
Groep 7		
J. Stenvert	Koninginneln 12 4532 BR TERNEUZEN	Ex-gedeputeerde, lid bibliotheek- raad
Groep 7		
A. Verdonk	Zuidlandstr 113 4532 CK TERNEUZEN	con-rector Petrus Hondius Lyceum
Groep 8		
C. Maes	Regentiestr 54 2700 ST NIKLAAS	Oudheidk. kring Land van Waas

7. Overzicht van persreacties

1. Vóór de uitwisselingsdag.

- 1.1. Verschillende advertentiebladen, waaronder De Faam van 31 oktober 1979.
- 1.2. Het Volk van 10-11 november 1979.
- 1.3. Provinciale Zeeuwse Courant van 12 november 1979.

2. Na de uitwisselingsdag.

- 2.1. De Stem van 16 november 1979.
- 2.2. De Voorpost/Dendermonde van 16 november 1979.
- 2.3. Het Vrije Waasland van 16 november 1979.
- 2.4. Provinciale Zeeuwse Courant van 16 november 1979.
- 2.5. Provinciale Zeeuwse Courant van 17 november 1979.
- 2.6. Het Volk van 16 november 1979.
- 2.7. Het Volk van 17-18 november 1979.
- 2.8. Gazet van Antwerpen van 17-18 november 1979.
- 2.9. Gazet van Antwerpen van 24-25 november 1979.
- 2.10. De Gentenaar van 19 november 1979.
- 2.11. Zeeuws-Vlaamse Advertentieblad van 22 november 1979.

1.1. CULTURELE UITWISSELINGS DAG 15 NOVEMBER

De provincies Zeeland (Nederland) en Oost-Vlaanderen (België) organiseren op 15 november a.s. een culturele uitwisselingsdag in het Zuidlandtheater in Terneuzen, te beginnen om kwart over twee. Met dit evenement wil men proberen de in 1950 begonnen, maar inmiddels verzande contacten tussen het noordelijk en zuidelijk Nederlands taalgebied nieuw leven in te blazen.

De uitwisselingsdag is speciaal bedoeld voor vertegenwoordigers van de beide provinciale besturen, gemeentebesturen in de gebieden en culturele raden en commissies.

Begonnen wordt met de opening door gedeputeerde mr. J.P. Boersma en een welkomstwoord door commissaris der koningin dr. C. Boertien en burgemeester C. Ockeloen van Terneuzen. In vijf discussiegroepen komen zaken aan de orde als de regelmatige voortzetting van de contacten, het betrekken van de bevolking bij die contacten, uitbreiding van de activiteiten over de beide provincies en geen beperking tot de hoofdsteden Gent en Middelburg, inventarisatie van bestaande uitwisselingsprogramma's (b.v. tussen gemeenten) en eventuele uitbouw van de activiteiten tot West-Vlaanderen.

De discussies worden gehouden aan de hand van een inleiding van Jef Wouters, contactambtenaar van Euregio Maas-Rijn, die uitwisselingsactiviteiten begeleidt van de beide Limburgen.

Nadat die vijf discussiegroepen zich een mening hebben gevormd over alle punten volgt een forum-discussie, die onder leiding staat van drs. M.C. Verburg, lid van de raad van state, bijgestaan door Jef Wouters en Martin Cantrijn, adjunct-directeur van de interprovinciale cultuurraad voor Vlaanderen.

Het programma wordt afgesloten met een optreden van het Ballet van Vlaanderen, dat om acht uur 's avonds begint in het Zuidlandtheater. Uitgevoerd worden Opus Vivaldi (Aimé de Lignière/Antonio Vivaldi), de Holberg Suite (John Cranko/Edvard Grieg), La Cathédrale Engloutie (Jiri Kylian/Claude Debussy) en Chabriana (André Leclair/Emmanuel Chabrier). Kaarten hiervoor zijn verkrijgbaar bij Uit Bureau, Markt 11, Terneuzen; Uit in Zeeland, Nieuwe Haven 41-43, Middelburg en Culturele Dienst Oost-Vlaanderen Bisdomein 3, Gent.

Zij kosten f 12,-- per stuk en voor speciale kaarthouders f 7,50 per stuk.

1.2. CULTURELE UITWISSELING TUSSEN ZEELAND EN OOST-VLAANDEREN

TERNEUZEN - In het Zuidlandtheater heeft donderdag 15 november a.s. een culturele uitwisselingsdag Zeeland-Oost-Vlaanderen plaats, die gezamenlijk door beide provincies wordt ingericht. Zij willen hiermede een nieuwe impuls geven aan de culturele integratie tussen Noord- en Zuid-Nederland, op het vlak van de provincies.

Bijna dertig jaar geleden hadden in dit licht al Zeeuwse manifestaties plaats te Gent en twee jaar later volgde een Oost-vlaamse veertiendaagse in Middelburg, sindsdien trad een windstilte in.

De nieuwe start wordt een studiedag waarop alle aspecten van de uitwisselingsproblematiek ter sprake zullen komen, met het oog op een permanente culturele activiteit m.m.v. gemeentebesturen en bevolking.

Intussen werd een soort filosofie van de nagestreefde culturele uitwisseling uitgewerkt door een delegatie van het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland en de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen, waarbij de vraag is gesteld of de uitwisseling op termijn in een driehoek met West-Vlaanderen kan of moet gebeuren.

Op de studiedag in Terneuzen worden een bespreking in discussiegroepen en een forumgesprek ingeleid door de heer Jef Wouters uit Maastricht, contactambtenaar van de Euregio Maas-Rijn.

Het slotwoord komt van de heer Etienne De Cuyper, bestendig afgevaardigde voor Oostvlaamse culturele aangelegenheden. Tijdens de avondmanifestatie is nog het optreden voorzien van het Ballet van Vlaanderen.

Het Volk

10-11/11/79

1.3. STUDIEMIDDAG IN ZUIDLANDTHEATER

Ballet van Vlaanderen op "uitwisselingsdag".

TERNEUZEN - Donderdag wordt in het Zuidlandtheater te Terneuzen de culturele uitwisselingsdag tussen Oost-Vlaanderen en Zeeland gehouden. Ter gelegenheid daarvan treedt 's avonds het Ballet van Vlaanderen op.

Gedeputeerde mr. J.P. Boersma opent de studiemiddag om 14.30 uur waarna commissaris der koningin dr. C. Boertien een korte toespraak houdt. Om kwart voor drie houdt de heer Jef Wouters te Maastricht die - ambtelijk - veel met grensoverschrijdende contacten te maken heeft, een inleiding die wordt gevolgd door een discussie in verschillende groepen.

Om kwart over vier is er een "forumgesprek" onder leiding van drs. M.C. Verburg, lid van de raad van state. De heer E. de Cuyper, bestendig gedeputeerde voor culturele aangelegenheden van Oost-Vlaanderen, spreekt daarna het slotwoord.

Ballet

Tijdens de avondmanifestatie die om 20.00 uur begint, treedt het befaamde Ballet van Vlaanderen op met

- o Opus Vivaldi (Aimé de Lignière/Antonio Vivaldi)
- o Holberg Suite (John Cranko/Edward Krieg)
- o La Cathédrale Engloutie (Jiri Kylian/Claude Debussy)
- o Chabriana (André Leclair/Emmanuel Chabrier).

Het Ballet van Vlaanderen werd op 9 december 1969 opgericht op initiatief van prof. Frans van Mechelen, toen minister van Nederlandse cultuur. De kern van het nieuwe ensemble werd gevormd door het "corps de ballet" van de koninklijke Vlaamse Opera (KVO).

Op 26 februari werd Jeanne Brabants tot directrice benoemd en meteen werden de opdrachten gegeven voor de vorming van het gezelschap, het samenstellen van een repertoire en de organisatie van voorstellingen.

De oorspronkelijke kern van een dertigtal dansers is uitgegroeid tot een geheel dat thans met dansers, choreografen, stagiaires, administratieve krachten en technici ruim honderd mensen telt.

Het sedert december 1976 "Koninklijk" Ballet van Vlaanderen omvat naast de reisgroep tevens een Antwerpse en sedert kort ook een Gentse vleugel, die hoofdzakelijk de divertimenti in de Opera-instellingen van beide steden dienen.

Reeds op het einde van het eerste seizoen trok het gezelschap - met succes - naar het buitenland (Athene, 1971). Zijn internationale faam is sindsdien via talloze optredens in binnen- en buitenland (ook aan de andere zijde van de Atlantische Oceaan) sterk toegenomen.

Provinciale Zeeuwse Courant

12/11/1979

2.1. VLAANDEREN EN ZEELAND GAAN CULTUREEL BETER SAMENWERKEN

TERNEUZEN - De provinciebesturen van Zeeland en Oost-Vlaanderen (B) werken momenteel aan een beleid, dat moet leiden tot een betere wederzijdse samenwerking op cultureel gebied. Men wil komen tot permanente activiteiten en contacten tussen beide provincies. Gemeentebesturen, organisatoren en het publiek zullen daarbij een belangrijke rol moeten vervullen.

Geruggesteund door de provincies zullen ze elkaar over de landsgrens heen de hand moeten reiken.

De twee provincies hebben een stuurgroep geformeerd, die het stimulerend beleid gestalte moet gaan geven. Het initiatief werd gisteren voorgelegd aan provinciale volksvertegenwoordigers, gemeentebestuurders, ambtenaren en vertegenwoordigers van de vele culturele organisaties en instellingen. Dat gebeurde op een studiedag in het Terneuzens Zuidlandtheater. Tweehonderd belangstellenden uit de Vlaams-Zeeuwse grensstreek was er op afgekomen.

De Oost-Vlaamse cultuurgedeputeerde E. de Cuyper concludeerde na afloop van de studiedag dat pogingen tot meer samenwerking te vaak stuklopen op de "loodzware topstructuren" van de landsregeringen. Daarom zullen de provincies volgens hem zoveel mogelijk tot rechtstreekse contacten met elkaar moeten komen.

Tijdens de studiedag meldde inleider Jef Wouters positieve resultaten over zijn werk als zogenaamd "contactambtenaar" in de Belgische en Nederlandse provincies Limburg.

De besturen van de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen lieten gisteren tijdens de discussies doorschemeren, dat ze de aanstelling van een "cultureel contactambtenaar in gezamenlijke dienst" het overwegen waard vinden.

Zowel vanuit de gemeentebesturen als vanuit de hoek van de culturele instellingen en organisaties werd echter op behoedzaamheid aangedrongen. Ze waarschuwde voor het creëren van fraaie bestuurlijke structuren zonder inhoud en drongen er op aan om eerst de voorwaarden voor de praktijk te verbeteren.

Daarbij werd gedacht aan gezamenlijke provinciale subsidie-regelingen, een goede informatievoorziening over de verschillende activiteiten aan beide kanten van de grens.

Vooral de stimulering van wederzijdse contacten op plaatselijk niveau werd van belang geacht.

Vanuit de gemeentebesturen werd vooral gevraagd om aandacht voor het stimuleren van de bevolking en voor samenwerkingsinitiatieven op het gebied van de amateuristische kunstbeoefening.

De opgerichte stuurgroep zal zich nu over het resultaat van de studiedag gaan buigen.

De Stem
16/11/1979

2.2. OOST-VLAANDEREN EN ZEELAND KOMEN TOT KULTURELE SAMENWERKING

Donderdag, 15 november heeft te Terneuzen een kulturele uitwisselingsdag plaatsgegrepen Zeeland-Oost-Vlaanderen.

De ontmoeting tussen ca 200 deelnemers uit beleids- en kulturele sector van Zeeland en Oost-Vlaanderen, waarbij enkele uit West-Vlaanderen, Antwerpen en Noord-Brabant, was gezien de aard van de discussieonderwerpen, de studiedag, de ontmoetingsvrije uurtjes en het optreden van het Ballet van Vlaanderen, reeds bij voorbaat geslaagd. De deelnemerslijst verraadde wat betreft deskundige- en prominente aanwezigheid evenzeer het grote succes.

De forum- en groepsgesprekken werden afwisselend door Zeeuwse en Oostvlaamse bekende namen geleid.

Verwelkomingswoorden werden uitgesproken door de Zeeuwse kommissaris van de Koningin dr. C. Boertien en door de heer C. Oekeloën burgemeester van Terneuzen.

De dag stond onder voorzitterschap van de Heer J.P. Boersma, lid van de gedeputeerde Staten van Zeeland.

Volgens onze Oost-vlaamse bestendig gedeputeerde Et. De Cuyper, die de stoot gaf tot een vernieuwde samenwerking en contact Nederland-Zeeland, moet deze dag als eerste manifestatie in de kulturele uitwisseling worden gezien. Hij werd overigens tussen Zeeuwse- en Oostvlaamse delegaties reeds lange tijd voorbereid.

De idee van zulke uitwisseling is niet gloednieuw, maar sinds 1950-jaar waarin de laatste Zeeuws-Oostvlaamse activiteiten plaatsvonden-is de wind gaan liggen

Na de windstilte van meer dan 25 jaar werd door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen de draad weer opgenomen, zo verklaarde député voor cultuur Etienne De Cuyper. Bij schrijven van 5 juli 1978 heeft de heer R. D Kinder, gouverneur van de Provincie, een voorstel gericht tot de Gedeputeerde Staten van Zeeland om de kulturele kontakten weer op te nemen en op 4 december werd daarop positief gereageerd en zelfs een konkrete werkprocedure voor overleg voorgesteld. Hierop volgde een uitgebreid ambtenarenoverleg.

"Ik zie", aldus Député De Cuyper, die enthousiast is met het hernieuwd initiatief, "verschillende aandachtspunten en wie zal zeggen dat het alleen maar bij kulturele zaken blijven moet; er zijn toch immers ook grensoverschrijdende milieu-,

ekonomische-, sociale problemen. Er was in sommige van die domeinen toch wel sporadisch kontakt, zelfs op gebied van de ruimtelijke ordening".

De Voorpost Dendermonde

16/11/1979

2.3. KULTURELE UITWISSELING ZEELAND-OOST-VLAANDEREN

Donderdag 15 november heeft te Terneuzen een kulturele uitwisselingsdag plaatsgegrepen Zeeland-Oost-Vlaanderen. De ontmoeting tussen ca 200 deelnemers uit de beleids- en kulturele sektor van Zeeland en Oost-Vlaanderen, waarbij zich enkelen uit West-Vlaanderen, Antwerpen en Noord-Brabant hadden discussieonderwerpen, de studiedag, de ontmoetingsvrije uurtjes en het optreden van het Ballet van Vlaanderen, reeds bij voorbaat geslaagd. De deelnemerslijst verraadde wat betreft deskundige- en prominente aanwezigheid evenzeer groot succes. De forum- en groeps gesprekken werden afgewisseld door Zeeuwse en Oost-vlaamse bekende namen geleid.

Verwelkomingswoorden werden uitgesproken door de Zeeuwse commissaris van de koningin dr. C. Boertien en door de heer C. Oekeloën, burgemeester van Terneuzen.

De dag stond onder voorzitterschap van de heer J.P. Boersma, lid van de Gedeputeerde staten van Zeeland.

Volgens de Oostvlaamse bestendig gedeputeerde Et. De Cuyper die de stoor gaf tot een vernieuwde samenwerking en contact Nederland-Zeeland, moet deze dag als eerste manifestatie in de kulturele uitwisseling worden gezien. Hij werd overigens tussen Zeeuwse- en Oostvlaamse delegaties reeds lange tijd voorbereid.

De idee van zulke uitwisseling is niet gloednieuw, maar sinds 1950 - jaar waarin de laatste Zeeuws-Oostvlaamse activiteiten plaatsvonden - is de wind gaan liggen..... Na de windstilte van meer dan 25 jaar is door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen de draad weer opgenomen, zo verklaarde député voor Cultuur Etienne de Cuyper. Bij schrijven van 5 juli, 1978 heeft de heer R. de Kinder, gouverneur van de provincie, een voorstel gericht tot de Gedeputeerde Staten van Zeeland om de kulturele kontakten weer op te nemen en op 4 december werd daarop positief gereageerd en zelfs een konkrete werkprocedures voor overleg voorgesteld.

Hierop volgde een uitgebreid ambtenarenoverleg.

Ik zie, aldus député De Cuyper, die geestdriftig is met het hernieuwd initiatief, verschillende aandachtspunten en wie zal zeggen dat het alleen maar bij kulturele zaken blijven moet; er zijn toch immers ook grensoverschrijdende milieu-, economische-, sociale problemen. Er was in sommige van die domeinen toch wel sporadisch contact, zelfs op gebied van de ruimtelijke ordening.

Het Vrije Waasland
26/11/1979

2.4. OPTREDEN BALLET VAN VLAANDEREN BESLOOT CULTURELE UITWISSELING

TERNEUZEN - De bezoekers van de culturele uitwisselingsdag tussen Zeeland en de Belgische provincie Oost-Vlaanderen (een initiatief van de beide provinciebesturen) keken donderdagavond in het Terneuzense Zuidlandtheater naar een voorstelling van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Op het programma stonden de balletten Opus Vivaldi (Vivaldi/Aime de Lingnière), Holbergsuite (Edvard Grieg/John Cranco), La Cathedrale egloutie (Claude Debussy/Jiri Kylian) en - na de pauze - Chabriana (Emmanuel Chabrier/André Leclair). Het optreden - één van de vrij zeldzame keren dat het ballet in Zeeland te zien is - oogste veel bijval. Vandaag (vrijdag 16 november) treedt het Ballet van Vlaanderen op in het cultureel centrum "Scharpoord" te Knokke. De aanvang is 20.00 uur.

Zeeuwsch-Oostvlaamse dag Terneuzen

FORMEEL KADER VOOR CULTURELE UITWISSELING

TERNEUZEN - "De grens tussen Nederland en België is geen oorzaak van het ontbreken van contacten. Het heeft misschien wel meer te maken met het feit, dat samen iets opzetten in deze tijd steeds moeilijker wordt". Dat zei donderdagmiddag Jef Wouters, contactambtenaar Euregio van Belgisch en Nederlands Limburg, op een culturele uitwisselingsdag tussen Zeeland en Oost-Vlaanderen in het Terneuzense Zuidlandtheater. Wouters, zelf Belg maar ook funtionerend als Nederlands ambtenaar, coördineert sinds een aantal jaren alle "grensoverschrijdende" activiteiten - en met succes. Zijn inleiding voor zo'n 180 Nederlandse en Belgische bestuurders werkte zo aanstekelijk, dat een aantal discussiegroepen bepleitte een functionaris aan te stellen voor het stimuleren van de contacten tussen Zeeland en Oost- en West-Vlaanderen. Alle bezoekers waren het erover eens, dat de culturele uitwisseling - die zo'n 25 jaar op een laag pitje heeft gestaan - een formeel kader moet krijgen. Suggesties: een informatiebeleid, een permanent secretariaat, kleinschalige "verbroedering" en in ieder geval méér aandacht van de provinciale besturen.

De Zeeuws-Vlaamse deelnemers aan het overleg zagen de plannen glimlachend aan: hun gemeenten werken vaal al jarenlang zeer praktisch samen met Belgische burens. Brand in Aardenburg wordt - mede - geblust door het brandweerkorps van het Belgische Maldegem, heemkundige kringen en culturele instellingen wisselen informatie uit en een groot aantal kinderen bezoekt Belgische scholen.

Commissaris van de koningin dr. C. Boertien, die de bijeenkomst opende, noemde een culturele uitwisseling tussen Zeeland en de beide Vlaamse provincies "ten volle gerechtvaardigd". Hij weer erop, dat er oorspronkelijk één graafschap bestond. Dit is later verdeeld over drie landen: Frankrijk, België en Nederland. "Door deze bestuurlijke verwijdering zijn er ook culturele verschillen ontstaan, al zijn er economisch steeds sterke banden geweest", aldus de commissaris. Met enige spijt kwam hij tot de slotsom dat er - formeel gezien - al jaren een vruchtbare culturele uitwisseling met West maar niet met Oost-Vlaanderen.

"Deze dag zou een startpunt kunnen zijn voor een samenwerking op een veel breder vlak. Die zou zich niet moeten beperken tot de autoriteiten - lunch, diner, een positief stukje in de krant - maar de hele bevolking dienen te omvatten. De lokale besturen kunnen daarin een belangrijke rol spelen".

Kader

Wouters beklemtoonde dat het ontstaan van de Euregio van de beide Limburgen te danken is geweest aan initiatieven van onderop. Schuttersverenigingen, Kamers van Koophandel, vakbonden en culturele instellingen aan beide kanten van de grens werkten al jaren samen. Vanuit die groepen werd er druk uitgeoefend op de provinciale besturen om een officieel kader te scheppen voor dat contact.

Volgens de Maastrichtse ambtenaar betekent een grens veel minder een barrière dan wel eens wordt gedacht.

"Misschien is het contact tussen Middelburg en Terneuzen en tussen Eeklo en Gent beperkter dan tussen Middelburg en Gent", hield hij zijn gehoor voor.

Een vorm van uitwisseling vindt hij onvermijdelijk. "Ik hoef alleen maar te wijzen op het feit dat het provinciaal bestuur van Zeeland het Baalhoekkanaal van het streekplan heeft geschrapt. Dat heeft consequenties voor de Belgische burens

en hun politieke organen. Als je een Baalhoekkanaal wilt zul je als provincies in overleg moeten treden en moeten samenwerken". De Euregio van de beide Limburgen - die zich inmiddels uitstrekt tot een gebied rond Aken - heeft als tastbare resultaten opgeleverd;

- o het op elkaar afstemmen van de subsidiepolitiek van de provinciale overheden;
- o een intensieve intergemeentelijke samenwerking, waarbij knelpunten (Zuidwillemsvaart) worden geregeld via intergemeentelijke akkoorden;
- o uitwisseling van scholieren (zo'n 1000 per jaar);
- o ambtelijk vooroverleg over de meest uiteenlopende problemen, variërend van rampenplannen tot de ontgrinding van de Maas.

De vaste bureaunkosten beperken zich tot f 140.000 per jaar.

Voor het financieren van de overige uitgaven doet de regio een beroep op het bedrijfsleven, de gemeenten en de regeringen van Nederland en België. Inmiddels is er in regioverband ook een samenwerking op gang gekomen met de streek rond Aken. Op dit moment wordt er gewerkt aan een sociaal-economisch onderzoek.

Het geld komt voor het grootste gedeelte van de drie regeringen. Wouters raadde de Zeeuwse en Vlaamse bestuurders dringend aan om hun samenwerking gestalte te geven via een "platform".

Enthousiast

De acht - gemengd samengestelde - discussiegroepen die zich naar aanleiding van zijn inleiding over een aantal vraagpunten bogen, bleken voor het merendeel wel enthousiast over een versteviging van de contacten. Drie wilden een ambtenaar naar Limburgs voorbeeld, al zal zijn taak wel degelijk moeten worden ingevuld. Een uit gemeentebestuurders samengesteld groepje kwam - wat bedroefd - tot de slotsom dat de huidige samenwerking "nogal hobbyistisch" verloopt en de Zeeuwen sneller "verbroederen" dan de Vlamingen.

Algemeen was de behoefte aan coördinatie en inventarisatie van de mogelijkheden en er bleek nogal wat wantrouwen te bestaan tegen "Brussel" en "Den Haag". "Als het van de regeringen moet komen, gebeurt er niets", stelde een rapporteur somber vast.

Een inter-provinciaal vademecum en een mededelingenblad werden warm aanbevolen als middelen om de samenwerking op gang te houden.

Drs. M.C. Verburg, lid van de raad van state en leider van het forum dat de vragen vanuit de discussiegroepen behandelde, miste de invloed die de Gentse universiteit zou kunnen hebben. Al eerder stelde Wouters vast, dat het Nederlands en Belgisch onderwijs sterk uiteenlopen, ook wat het toepassen van vernieuwingen aangaat.

Gedeputeerde E. de Cuyper van Oost-Vlaanderen, die de middag besloot, pleitte voor een formele versteviging van het contact met een ruime deelname uit de bevolking. "Laat wat hier is gezegd niet oplossen in het ijle. Samenwerking is essentieel. We kunnen niet spreken van een Europese gemeenschap zolang er over de grens heen geen uitwisseling is".

De stuurgroep die de culturele dag had voorbereid buigt zich de komende maanden over een aantal suggesties.

Drs. Verburg in een kritisch kanttekening: "De Vlaamse dichter Richard Minne noemde Hulst ooit een stijve, noordelijke stad". Daarna was het tijd voor een aperitief, aangeboden door het gemeentebestuur van Terneuzen. Loco-burgemeester drs. R.C.E. Barbé nam - met een ferm pleidooi voor het Zuidlandtheater - de honneurs waar.

Provinciale Zeeuwse Courant

16/11/1979

2.5. CULTURELE UITWISSELING: "OPEN DEUR NAAR BELGIE".

De provinciale besturen van Zeeland en Oost-Vlaanderen hebben donderdag, na bijna 25 jaar stilzwijgen, hun culturele contacten formeel hersteld.

Op een uitwisselingsdag in het Terneuzense Zuidlandtheater zongen autoriteiten van uiteenlopend gehalte bij toerbeurt de lof van eendracht en samenwerking.

Nu hebben bijeenkomsten als deze zo hun geheel eigen (over-optimistische) sfeer en dynamiek, zeker wanneer van provinciale zijde wat beschaamd dient te worden gezwegen over een bepaald pover verleden. Dat zou - al diepte donderdag geen enkele spreker het duidelijk uit - best eens te maken kunnen hebben met het wat "gespleten" karakter van Zeeland.

Immers, Zeeuwsch-Vlaanderen heeft door de jaren heen nooit moeite gehad om de Belgische buur op de meest uiteenlopende terreinen te vinden.

De bij zijn leven al legendarische Zevibel-voorzitter Lockefer sprak in dat verband - niet zonder enig cynisme - van "een open deur naar België en een venster op Zeeland".

Een mooi beeld, dat bondiger dan menige diepgravende studie zou kunnen doen uitdrukt, dat het mentaliteitsverschil tussen - pakweg - Hulst en Middelburg wel eens heel wat verstrekkender zou kunnen zijn dan dat tussen de bevolking van Oost Zeeuwsch- en Belgisch Oost-Vlaanderen. En zelfs wie zover niet wil gaan, ontdekt dat het gedeelte van Zeeland ten zuiden van de Westerschelde in de loop van de jaren op een breed vlak samenwerking heeft gezocht en gevonden. Brandt het in Aardenburg, dan helpen de pompiers van Maldegem dapper blussen. De burgemeester van Terneuzen heeft een intensief contact met zijn Gentse collega en verder zijn er oude vriendschapsbanden tussen de meest uiteenlopende culturele organisaties, om maar te zwijgen van plaatsen als Philippine en Sluis, ware "monumenten" van Belgisch eet- en kooptoerisme.

Die vervlechting is zo organisch gegroeid, dat de hartelijke en niet zelden een tikje anarchistische Zeeuws-Vlamingen helemaal vergaten om hun gewest om te dopen in "Euregio", zoals Belgisch en Nederlands Limburg alweer een tijdje terug presteerden. Jef Wouters, als "contactambtenaar" belast met het bevorderen van de samenwerking tussen deze beide provincies, zorgde donderdag voor het meest stimulerende gedeelte

van de discussiedag. Hij is officieel Belg (en weet daar publiekelijk smakelijke grappen over te debiteren) maar tevens toegerust met een zowel in zijn als in ons land geldige ambtenarenstatus.

Zijn bureau - vaste kosten: f 140.000,-- per jaar - zorgt ervoor dat, waar grensbelangen elkaar raken, er ook daadwerkelijk iets van de grond komt.

Intergemeentelijke akkoorden over beheer en inrichting van de Maasoever, uitwisseling van scholieren, gemeenschappelijke streekplannen: in de beide Limburgen lijkt het zo voortreffelijk te lopen, dat de samenwerking zich inmiddels heeft uitgebreid tot een gebied rond Aken.

Was dat onderdeel van Wouters verhaal al leerzaam, het werd pas echt interessant, toen hij schetste hoe, wat nu een "Euregio" heet, ooit van onderop is ontstaan.

Verbroederende schutterijen, vakbonden, kamers van koophandel en gemeentebesturen "presten" hun provinciebesturen om al die bemoedigende vrijblijvendheid maar eens om te zetten in een formele regeling, die het kon opnemen tegen het tijdsgewricht en de wisselende luimen van het publiek.

Een aantal Zeeuwse gemeentebestuurders en functionarissen uit het welzijnswerk ziet - zo bleek donderdag - wel iets in Wouters recept. Zeeland zou in nauwe samenwerking met Belgisch Oost en West Vlaanderen ook een contactambtenaar moeten aanstellen en hem grensoverschrijdende bevoegdheden dienen te geven voor het bevorderen van een vruchtdragende "driehoeksverhouding".

Het lijkt - in alle opwinding van zo'n uitwisselingsdag - een aantrekkelijk idee, al moet ook worden vastgesteld, dat zo'n functionaris staat of valt met de taken die hem worden opgedragen.

Daarom is het misschien beter om de provinciale kaart van Zeeland maar eens op zijn kop te zetten en nauwkeurig te inventariseren wat er in Zeeuwsch-Vlaanderen aan contacten met België bestaat en hoe ze in de loop der jaren zijn uitgebouwd. Op grond van die gegevens kan het provinciaal bestuur (en liefst niet na nog eens 25 jaar) beslissen wat het nu precies met onze Zuiderburen wil: af en toe een zonnig uitstapje of toch maar trouwen voor de wet.

2.6. CULTURELE UITWISSELING TUSSEN NOORD EN ZUID

TERNEUZEN - Gisteren verliep in Terneuzen een culturele uitwisselingsdag tussen de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen. De ontmoeting van ca. 200 deelnemers uit beleids- en culturele sectoren van Zeeland en Oost-Vlaanderen, waarbij zich enkele deelnemers uit West-Vlaanderen, Antwerpen en Noord-Brabant hadden gevoegd, omvatte discussiegroepen een algemene studiedag, ontmoetingsvrije uurtjes en het optreden van het Ballet van Vlaanderen. De forum- en groepsgesprekken werden afwisselend door Zeeuwse en Oostvlaamse bekenden geleid. Verwelkoming werd uitgesproken door de Zeeuwse commissaris van de koningin dr. C. Boertien en door de heer C. Oekeloën, burgemeester van Terneuzen. De dag stond onder het voorzitterschap van de heer J.P. Boersma, lid van de Gedeputeerde Staten van Zeeland.

NA WINDSTILTE

Volgens de Oostvlaamse bestendig afgevaardigde Etienne De Cuyper, die de stoot gaf tot vernieuwde samenwerking en contact met Zeeland, moet deze dag als eerste minifestatie in de culturele uitwisseling worden gezien. Hij werd overigens door Zeeuwse- en Oostvlaamse delegaties al geruime tijd voorbereid.

De idee van dergelijke uitwisseling is niet nieuw, maar sinds 1950 - jaar waarin de laatste Zeeuws-Oostvlaamse activiteiten plaats vonden - is de wind gaan liggen. Na meer dan 25 jaar is door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen de draad weer opgenomen. Bij schrijven van 5 juli 1978 heeft de heer R. De Kinder, gouverneur van de provincie, een voorstel gericht tot de Gedeputeerde Staten van Zeeland om de culturele contacten te hervatten.

Daarop werd positief gereageerd en zelfs een concrete werkprocedure voor overleg voorgesteld. Hierop volgde dan het uitgebreid ambtenarenoverleg.

RUIMER

"Ik zie", aldus député voor Cultuur De Cuyper, "verschillende aandachtpunten en wie zal zeggen dat het alleen maar bij culturele zaken moet blijven. Er zijn immers ook grensoverschrijdende milieu-, economische en sociale problemen.

Er was in sommige van die domeinen tot nog toe enkel sporadisch contact, zoals op het vlak van de ruimtelijke ordening".

Het Volk

16/11/1979

2.7. Culturele uitwisseling Zeeland-Oost-Vlaanderen

ER STAAT WEER EEN NOORD-ZUID WIND

Meer dan een kwarteeuw heeft de in 1950 hoopvol ingezette, maar een paar jaar later al zielloos geworden culturele uitwisseling en samenwerking tussen Noord en Zuid - meer bepaald de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen - gesluimerd. Maar na de nieuwe impulsen die enkele maanden geleden door genoemde provinciebesturen werden gegeven, en die na grondig voorbereidend werk geleid hebben tot de starting in het Zuidlandtheater in Terneuzen, is de Noord-Zuid wind weer opgestoken.

Of moeten we zeggen Zuid-Noord, want onder de ongeveer tweehonderd gezagsdragers, ambtenaren en functionarissen uit de culturele sector was er in de gesprekken geen eensgezinsheid omtrent de windrichting. Dit is overigens maar bijkomstig, want de hoopgevende belangstelling voor het initiatief viel aan beider zijde van de grens duidelijk te merken, bovendien ook uit andere Nederlandse en Vlaamse provincies.

INFORMATIE

Er werd door de deelnemers aan de culturele uitwisselingsdag heel wat stof tot nadenken opgedaan uit de ervaringen van de degelijk werkende Euregio Maas-Rijn, waartoe resp. Nederlandse en Belgisch Limburg behoren en die zich ook buiten de culturele sfeer beweegt.

Maar de culturele sector wordt in elk geval de noodzakelijke onderbouw genoemd, vooraleer de samenwerking over de grenzen heen tot het economische en sociale of tot de leefmilieuproblematiek kan worden uitgebreid.

In een aantal discussiegroepen en in het gespreksforum kwamen doorgaansweg dezelfde bemerkingen tot uiting: de aanpak in het verleden was amateuristisch, kleinschalig en weinig concreet, wat meteen aangeeft in welke richting de hernieuwde aanpak zou moeten gaan. Er dient voorafgaandelijk werk gemaakt van een inventarisatie van wat op dit vlak in Noord en Zuid bestaat en derhalve wederzijds kan aangeboden worden. Er is een ontstellend gebrek aan informatie, vandaar het pleidooi voor een voorlichtingsblad bijvoorbeeld via de provinciale kanalen en voor een vade-mecum om de

geïnteresseerden toe te laten, met kennis van zaken hun contacten te intensiveren.

INTEGRATIE

Het ligt voor de hand dat pas daarna aan het motiveren en sensibiliseren van de bevolking kan worden gedacht, waarbij in de eerste plaats de schoolgaande jeugd moet betrokken worden en ook de gemeenten in Noord en Zuid hun inbreng kunnen doen. De bewering, als zou hiervoor aan de basis onvoldoende belangstelling bestaan is in hoofdzaak een gevolg van het tekort aan informatie en middelen. En als het om financiële middelen gaat mag de ontoereikendheid ervan zeker niet aangegrepen worden om initiatieven van culturele uitwisseling en samenwerking te schrappen. In dit verband trof ons de zonderlinge uitspraak, dat de Zeeuwen er maar niet in slagen, aam kaarten te geraken voor de manifestaties van het Festival van Vlaanderen.

Dat de initiatieven tot nog toe eerder sporadisch en alleszins ongeordend verliepen bleek duidelijk uit de bevindingen van een aantal verantwoordelijken uit kringen van heemkunde, bibliotheekwezen, toneel en volksontwikkeling. In de toekomst zal er daarom vooral behoefte zijn aan continuïteit, efficiëntie, deelname van bevolking en lokale besturen. De provincies kunnen terzake een veel dynamischer rol spelen en in dit verband is aangedrongen op samenwerking in driehoeksverband met West-Vlaanderen.

Luidens de besluiten van de studiedag is het geraamte voor de gewenste culturele uitwisseling tussen Zeeland en Oost-Vlaanderen nu voorhanden en kan de opgerichte stuurgroep tot concrete projecten overgaan. Dan pas zal van een bezielde culturele integratie tussen Noord en Zuid kunnen gesproken worden, als aanloop tot een integratie op ander vlak en in Europees perspectief.

Het Volk

17-18/11/1979

2.8. DE LAATSTE DAG

We komen volgende week zeker nog uitgebreid terug op de culturele uitwisselingsdag tussen de provincies Oost-Vlaanderen en Zeeland die vorige donderdag in het Zuidlandtheater van Terneuzen werd gehouden. Een manifestatie die door 160 geïnteresseerden van beide zijden van de grens werd bijgewoond en hopelijk de start kan worden van een blijvende wisselwerking tussen Vlamingen die onder de administratieve hoede van Gent en Middelburg leven.

De culturele uitwisselingsdag in Terneuzen was niet de eerste in zijn soort. De grootste bedoeling van de beide provinciale overheden in Oost-Vlaanderen en Zeeland was de integratie een nieuwe impuls te geven. Er is vroeger reeds een aanzet geweest tot uitwisseling en zo werden er in 1950 Zeeuwse manifestaties gehouden in Gent, twee jaar later gevolg door een Oostvlaamse veertiendaagse in Middelburg.

Het ging telkens over prestigieus opgezette projecten met tentoonstellingen, lezingen, concerten, teater, contacten tussen juristen, onderwijsmensen en folkloristische groepen. Dat er na deze hevige aanloop een windstilte kwam, is wellicht te wijten aan de hoogvliegerij. Nu wil men vanuit de basis vertrekken, vaststellend dat Maldegem en Aardenburg bijv. reeds jarenlang een hechte gemeenschap vormen, zonder dat Gent of Middelburg daarover hun officiële zeg moesten hebben. De kans op slagen is waarschijnlijk groter vandaag.

Gazet van Antwerpen

17-18/11/1979

2.9. OOST-VLAANDEREN EN ZEELAND HEBBEN ALLE REDENEN OM ZICH KULTUREEL EÉN TE VOELEN

Een dergelijke kulturele uitwisselingsdag tussen Oost-Vlaanderen Zeeland, zei ons vorige week in Terneuzen iemand die vergrijsd is in socio-kultureel vormingswerk aan weerszijden van de grens, is terzelfdertijd hard nodig en totaal overbodig. Hard nodig omdat er niet genoeg kan gedaan worden voor meer kulturele eenheid tussen beide regio's, totaal overbodig omdat er aan de basis reeds jarenlang wordt samengewerkt. Brandt het in Aardenburg, dan spuiten de Maldegemse brandweerlui naarstig mee, en er is geen havenprobleem van enige omvang, of er wordt druk getelefoneerd tussen de stadhuizen van Gent en Terneuzen.

Hoe dan ook, na 25 jaar stilzwijgen hadden de provinciale besturen van Oost-Vlaanderen en van Zeeland het initiatief genomen om een kulturele uitwisselingsdag te organiseren, in het Terneuzende Zuidlandteater.

En omdat men, eens op dit niveau, de integratie verder wil laten uitdeinen dan een Zeeuw die in Gent de opera opzoekt, of een Meetjeslander die aan kooptoerisme doet in Sluis of Oostburg, had een kontaktambtenaar Jef Wouters uitgenodigd om de ruggegraat van de discussiestof te leveren.

TWEE MILJOEN

Jef Wouters is een Belg met het statuut van Nederlands ambtenaar, die om de drie maanden tussen Hasselt en Maastricht omwisselt van administratieve standplaats.

Hij is de schakelfiguur rond alles wat gemeenschappelijk is voor Nederlands-Limburg, en men heeft er het Duitse grensgebied rond Aken bijgenomen om Euregio Maas-Rijn te vormen. Dit permanent systeem heeft geleid tot enkele heel konkrete verworvenheden als het op elkaar afstemmen van de subsidiëeringspolitiek, een intensieve samenwerking tussen gemeenten die kan leiden tot interkommunale akkoorden, uitwisseling van scholieren, ambtelijk overleg over bv. een rampenplan, of de voor de streek zo belangrijke ontgrinding van de Maas.

"Ik kan me moeilijk voorstellen" zei de heer Wouters in Terneuzen "dat een gelijkaardig systeem niet zou kunnen functioneren tussen Oost-Vlaanderen en Zeeland, en neem er maar West-Vlaanderen bij.

Psychologisch is de bereidheid er waarschijnlijk, en als men rekent wat dit kost, komt men voor de twee Limburgen op iets meer dan 2 miljoen per jaar. Dit geld komt via een verdeelsleutel van de regeringen, maar het is zonder enige twijfel een lonende investering.

GENT-MIDDELBURG

Dat er trouwens vanuit West-Vlaanderen interesse voor integratie met Zeeuws-Vlaanderen en Zeeland bestaat, bewees de aanwezigheid in Terneuzen van een tamelijk grote delegatie. Vooraleer men iets wou suggereren op het hoog bestuurlijk vlak waarop zich in Nederlands en Belgisch Limburg contactambtenaar Jef Wouters bewoog, legden de deelnemers aan de ontmoetingsdag in een achttal discussiegroepen de onmiddellijk haalbare opties vast: inventaris van het sociaal-kultureel verenigingsleven, een informatieblad, een permanent secretariaat, kleinschalige verbroederingsactiviteiten met onder meer liefhebbers toneel en zangkoren, en in ieder geval meer aandacht en steun vanwege de provinciale overheden. Op lange termijn was er zeker en vast de bereidheid om een ambtenaar naar Limburgs model aan te stellen.

Algemeen was er de bezorgdheid om het deze keer, na een onderbreking van haast een kwarteeuw, niet te amateuristisch aan te pakken, en het niet te veel laten stoeien op goedbedoelde maar vrijblijvende contacten tussen geïnteresseerden. Het moet hoofdzakelijk langs formele kanalen lopen, zoals bestendig afgevaardigde De Cuyper benadrukte in de slottoespraak.

"Als het van Brussel en den Haag moet komen" luidde één van de eindkonklusies van een rapport "mogen we het vergeten. Indien Gent en Middelburg echt willen, kan het niet mislukken". Al werd er dan ook, misschien om het entoesiasme van deze bijeenkomst wat te relativieren, een citaat aangehaald van de Gentse dichter Richard Minne die "Hulst een stijve, noordelijke stad" vond.....

Gazet van Antwerpen

24-25/11/1979

2.10. Provincies op studiedag te Terneuzen

OOST-VLAANDEREN EN ZEELAND VINDEN ELKAAR NA 25 JAAR

TERNEUZEN - In het Zuidlandteater in Terneuzen hebben de provincies Oost-Vlaanderen en Zeeland een kulturele uitwisselingsdag gehouden. Hiermee werd een draad heropgenomen die meer dan 25 jaar geleden werd afgebroken. Uit de slotkonklusies die tijdens een forumgesprek door verslaggevers van diverse werkgroepen werden naar voor gebracht is gebleken dat grensoverschrijdende kontakten van verschillende aard een "amateuristisch" karakter hebben, vooral gedragen worden door private initiatieven en dat de kontakten tussen de provincies zo goed als onbestaande zijn. Of zoals bestendig afgevaardigde De Cuyper het in zijn slotwoord uitdrukte: "De kulturele integratie tussen Oost-Vlaanderen en Zeeland verliep tot op heden teveel teoretisch en binnenskamers".

De studiedag werd bijgewoond door gedeputeerden en ambtenaren van beide provincies, provincieraadsleden, burgemeesters en schepenen uit de arrondissementen Gent-Eeklo en St. Niklaas, Zeeuwse burgemeesters en lieden werkzaam in het vormingswerk en kulturele sektor. Een eerste na-oorlogs initiatief op het vlak van kulturele uitwisseling tussen Zeeland en Oost-Vlaanderen dateert uit het begin van de vijftiger jaren.

In 1950 kende Gent Zeeuwse manifestaties en twee jaar later volgde een Oostvlaamde veertiendaagse in Middelburg. Het ging in beide gevallen over een groots opgezet projekt met tentoonstellingen, lezingen, concerten, koorzang, kontaktdagen voor onderwijsmensen, juristen enz. Daarna zou een meer dan 25 jaar lange windstilte intreden. Betekent dit dat de Oost- en Zeeuwsvlamingen al die tijd naast elkaar leefden, zich nauwelijks bewust van hun buurmanschap? Helemaal niet. Voornamelijk in het grensgebied behoorden kontakten van veelerlei aard altijd tot de dingen van elke dag: samenwerking op gemeentelijk vlak (cfr. brandweerkorpsen van Assenede en Sas van Gent, Maldegem en Aardenburg), uitwisseling onder bibliotheken en amateurtoneelgezelschappen, de aantrekkingskracht van Zeeuwsvlaamse winkelcentra als Sluis, Hulst, Sas, enz. Eenmaal uit het grensgebied is van die kontakten nog nauwelijks sprake. Een Zeeuw wees tijdens de studiedag overigens op de eerder stroeve relatie tussen Zeeuws-Vlaanderen en de rest van de eilandgroep.

"Middelburg: dat is de andere kant van de Schelde". Van een echte kulturele uitwisseling en integratie tussen Oost-Vlaanderen en Zeeland is op ruimer provinciaal vlak weinig te merken.

"Nochtans wettigt de historische relatie tussen beide provincies ten volle het toehalen van de banden", aldus C. Boertien, Kommissaris van de Koningin in Zeeland tijdens zijn openingswoord. Hij drukte de hoop uit dat de grensoverschrijdende kontakten niet louter tot het kulturele zouden beperkt blijven, maar een startpunt zouden betekenen voor een bezinning op veel breder vlak (volksgezondheid, luchtverontreiniging, enz.).

LIMBURG

De vergadering hoorde een inleiding van Jef Wouters, kontaktambtenaar van de Euregio Maas-Rijn (waaronder de beide Limburgen). Uit Wouters betoog bleek dat men in Limburg al een heel eind verder staat. Uit de talrijke kontakten groeide in beide Limburgen de vraag naar bijstand van de provinciale overheid. Gedeputeerde Staten in Maastricht en de Bestendige Deputatie in Hasselt onderhouden al jaren officiële kontakten en beschikken in de persoon van Wouters over een kontaktambtenaar met vaste voet aan de grond aan beide zijden van de grens. Verder kent men in Limburg georganiseerde samenwerkingsvormen op intergemeentelijk vlak, een inter-Limburgs Overlegorgaan Maaskant, schooluitwisselingen (zo'n 1.1000 kinderen per jaar), zijn de rampenplannen op elkaar afgestemd, en leven er tal van andere kleine initiatieven. De samenwerkingskosten die door de provinciebesturen worden gedragen belopen zo'n 2 miljoen per provincie. Wouters inleiding werd vervolgens besproken in werkgroepen die na afloop volgende konklusies formuleerden: de vraag naar kontakt klinkt luider in het noorden dan in het zuiden, er is nood aan inventarisatie en informatie (een bulletin?, een begeleidend ambtenaar?, informatiebureau bij het provinciebestuur?, vademecum?), West-Vlaanderen dient bij de samenwerking betrokken, provincies zorgen voor de financiële middelen de basis participeert niet of te weinig, meer kontakt nodig met Zeeuwen van over de Schelde, er valt meer heil te verwachten van kontakten op lokaal niveau, in Zeeland

bestaat veel belangstelling voor kulturele activiteiten in Vlaanderen, Oostvlaamse kulturele commissies en Zeeuwse Kulturele Raad moeten elkaar meer vinden. Allemaal voorstellen en suggesties waarvan gehoopt wordt dat Zeeland en Oost-Vlaanderen burens worden die elkaar beter kennen en begrijpen. Maar als een soort waarschuwing hoorde men hier en daar al stemmen opgaan tegen een te verregaande institutionalisering van de kontakten. Samenwerking en integratie moet uit de basis groeien, beklemtoonden sommige deelnemers mensen voor wie grensoverschrijdende werken nooit nieuw is geweest.

In zijn slotwoord zei de Oostvlaamse bestendig afgevaardigde De Cuyper dat men of moet van een teoretisch en binnens-kamers beleefde kulturele integratie. "Samenwerking over de grens heen is een eis van deze tijd. Als deze konfrontatie niet slaagt dan hoeven we in een Europese samenwerking ook niet te geloven", aldus De Cuyper. De studiedag werd besloten met een receptie, lopende maaltijd en een voorstelling van het Ballet van Vlaanderen.

De Gentenaar

19/11/1979

2.11. CULTURELE UITWISSELINGS DAG ZEELAND-OOST VLAANDEREN GESLAAGD

Met de "dag van de culturele uitwisseling beoogden de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen een nieuwe impuls te geven aan de culturele integratie tussen Noord- en Zuid-Nederland, meer bepaald op het niveau van de provincies.

Vroeger reeds was er een eerste aanzet tot uitwisseling tussen Zeeland en Oost-Vlaanderen. Zo grepen er in 1950 Zeeuwse manifestaties plaats te Gent en twee jaar later volgde een Oostvlaamse Veertiendaagse te Middelburg. Het ging in beide gevallen over een groots opgezet project met tentoonstellingen, lezingen, concerten, koorzang, theater, contactdagen van onder meer juristen, onderwijzers en folkloregroepen.

Na een zekere windstilte wordt thans de draad weer opgenomen. Gepoogd wordt met name een meer continu en intensief contact op te bouwen, gestoeld op de participatie van de plaatselijke gemeentebesturen en de bevolking. Als nieuwe start werd geopteerd voor de organisatie van een studiedag, waarop de diverse aspecten van de uitwisselingsproblematiek aan de orde komen. Hierbij stond bij de beide Provinciebesturen de bekommernis voorop, de culturele uitwisseling niet zo maar aan de speling van het toeval over te laten.

De organisatoren hopen namelijk dat de op de studiedag geformuleerde voorstellen en aanbevelingen een uitgangspunt zullen vormen voor permanente culturele activiteiten en contacten tussen beide provincies in de toekomst. De heer Jef Wouters uit Maastricht, contactambtenaar van de Euregio Maas-Rijn en ambtshalve belast met de contacten tussen Nederlands en Belgisch Limburg stond op grond van zijn rijke ervaring borg voor het verschaffen van meer inzicht in de uitwisseling tussen Noord en Zuid op het provinciale niveau. Anderzijds verzekerden de discussiegroepen en het forum-gesprek een levendige, op de praktijk gerichte inbreng vanuit de basis. Uiteraard was het aspect van de ontmoeting op een uitwisselingsdag van het grootste belang. Dit kan niet alleen in de discussiegroepen, maar ook en vooral tijdens de receptie en de lopende maaltijd.

UITGANGSPUNTEN VAN DE CULTURELE UITWISSELING

Het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland van Oost-Vlaanderen hebben opdracht gegeven aan een delegatie om con-

creet gestalte te geven aan de culturele uitwisselingsinitiatieven tussen beide provinciebesturen. Deze delegatie is samengesteld uit de gedeputeerden belast met de culturele aangelegenheden en de hierbij betrokken ambtenaren. Vooraleer concrete voorstellen te formuleren heeft deze werkgroep zich eerst beraden over een aantal grondregels, die bij de praktische uitwerking van de culturele uitwisseling liefst in acht genomen worden. Met de hierna volgende uitgangspunten - een soort filosofie van de culturele uitwisseling - konden de colleges van de beide provinciebesturen instemmen.

1. In de culturele uitwisseling dient continuïteit op lange termijn nagestreefd te worden.
Een bewuste spreiding van energie en middelen volgens een duidelijk beleidsplan is aangewezen om snelle ademnood te voorkomen.
2. Het is daarom verkieslijk, niet dadelijk met grootse projecten uit te pakken, die veel mankracht, tijd en financiën opslorpen, maar wel een aantal efficiënt-gerichte contactinitiatieven te bevorderen.
3. De participatie van de bevolking moet bewust nagestreefd worden en heeft voorrang op activiteiten met een exclusief karakter. Deze participatie kan zowel op een actieve als op een receptieve wijze verlopen.
4. In het licht van deze participatiedoelstelling is het nuttig en noodzakelijk de locale besturen actief bij het uitwisselingsopzet te betrekken. Hierbij dient gesteld dat de culturele samenwerking niet mag beperkt worden tot de as Gent-Middelburg, maar dat op termijn de volledige provincies aan bod moeten kunnen komen. Om geografische redenen komt in de beginfase vooral de grensstreek voor activering van de uitwisseling in aanmerking.
5. Bij de uitwerking van de uitwisselingsprojecten dient rekening gehouden te worden met de menselijk - en fysisch - geografische kenmerken van de beide provincies en in bijzonderheid met de karakteristieken van de culturele sector. Een inventarisering van de reeds bestaande uitwisselingsinitiatieven, waarin inwoners van Zeeland en Oost-Vlaanderen betrokken zijn, wordt noodzakelijk geacht, vooral dan met betrekking op de grensstreek.
6. Het feit de provincies Zeeland en West-Vlaanderen reeds jarenlang betrokken zijn in culturele uitwisselingsinitiatieven, heeft ongetwijfeld zijn weerslag op de te bouwen

relatie tussen Zeeland en Oost-Vlaanderen, meer bepaald op de frequentie en de omvang van de initiatieven. De vraag wordt gesteld of op termijn de uitwisseling niet in een driehoek Zeeland-Oost-Vlaanderen-West-Vlaanderen kan of moet gebeuren.

Zeeuwsch Vlaamse Advertentieblad
21/11/1979

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1. Verloop en programma van de uitwisselingsdag.....	1
2. Samenvattend verslag van de studiemiddag.....	3
3. Naklank.....	5
4. Grensoverschrijdende samenwerking (inleiding van de heer Wouters).....	7
5. Verslagen van de acht discussiegroepen.....	8
6. Deelnemerslijst.....	18
7. Overzicht van persreacties.....	28
Inhoudsopgave	56